

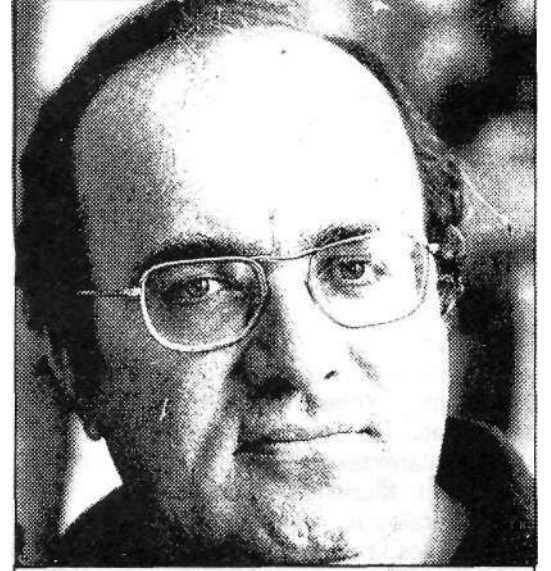

MADENCİLİK *Bülteni*

SAYI : 23 TMMOB MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI YAYINI

OCAK 1993

- DEMOKRASİ DÜŞMANLARI BOŞ DURMUYOR
- UĞUR MUMCU'YA BOMBALI SUİKAST
- SUSTURAMAZLAR
- DEMOKRAT BASIN SUSMAYACAK
- VE DEMOKRASİ KAZANACAK...

YAŞATCAĞIZ

OKURLARIMIZA

Genellikle her birimiz yoğun bir yaşam kavgası vererek eskittiğimiz yılın ardından şöyle bir bakıp hedeflediklerimizden hangilerinin gerçekleşip hangilerinin gerçekleşmediğini, doğrularımızı-yanlışlarımızı, nedenleri niçinleri ortaya koyar, kısacası kendimizi sorgularız. Son derece doğal-insani olan.bu özelliğimiz sayesinde önümüzdeki döneme ilişkin umut ve taze kan depolarız. Bu saptamanın, "ekmeğini taştan çıkaran" biz madenciler için özellikle geçerli olduğunu belirtmek gerekir.

Bülten Kurulu olarak bizler de, 1993 yılının bu ilk sayısında Bültenimiz! değerlendirmeye tabi tutarak, çalışma anlayışımızı - ilkelerimizi, geleceğe ilişkin projelerimizi aktarıp, sizlerden gelecek her türlü eleştiriyi dikkatle inceleyecek "Daha okunur, daha 1'yi bir Bülten" oluşturmayı amaçlıyoruz.

Bildiğiniz gibi Odamız'ca periyo-

Devamı 2. Sayfada

Gökhan GÜLER

Tekrar Merhum Meslektaşımız
B.Faruk Esici Üzerine
(Sayfa 8)

Yakup KESKİN

Değirmisazdaki Staj Günleri
(Sayfa 13)

İsmet KASAPOĞLU

Buruk Bir ANI
(Sayfa 13)

Bülent ŞENTÜRK

Düşler (Sayfa 20)
Hava Kirliliği (Sayfa 22)

BU SAYIMIZDA

- Ç1NKUR ÜZERİNE
- D MADEN KANUNU
- MADENCİ MARŞI
- D ODA'DAN HABERLER
- FİLM-ELEŞTİRİ
- BRİÇ-SATRANÇ

DÜNYA PİYASALARINDAN HABERLER

Soda tüketiminde artış bekleniyor

D.Avrupa Manganez tüketimindeki kilit mevzilerini koruyor.

Krom Madenciliğini parlak bir gelecek bekliyor.

OKURLARIMIZA

B a ş t a r a f ı 1. Sayfada

dik olarak çıkartılan, farklı işlevlere sahip iki yayın organı mevcuttur; Madencilik Dergisi ve Madencilik Bülteni. Madencilik Dergisi, üyelerimizin meslek alanımızda var olan sorunlara bilimsel-teknik düzeyde çözümler üretmeye çalıştıkları bir zemindir. Meslektaşlarımızın gözlemlerini, bilgi birikimlerini birbirlerine aktarıp tartışabildikleri son derece önemli bir işleve sahiptir, ancak, bu türden diğer yapılarda da olduğu gibi, sınırlı bir okur kitlesine sahip olduğunu belirtmek yanlış olmayacaktır.

Diğer yayın organımız "Madencilik Bülteni"ne gelince; 1978 yılında o dönemin Yönetim Kurulunca, oda yönetimi ile üyeler ve üyelerin kendi aralarındaki iletişimin yetersiz kaldığı, Madencilik Dergisi ile doğal olarak bunun sağlanamayacağına tespit edilmesi üzerine "MADENCİLİK Haberler" çıkartılması gündeme gelmiş ve böylelikle yayın hayatına başlamıştır. 1989 yılına kadar kesintili olarak çıkan Bülten, aynı yılın Mart ayından bu yana düzenli olarak yayınlanmaktadır.

Bu yılın başında yapılan 33. olağan Genel Kurulumuzda, üzerinde önemle durulan hususlardan en fazla dikkat çeken; Oda aktivitelere üyelerin olanca katılımının sağlanması gerekliliği idi. Göreve gelen yeni yönetim kurulu da bu gerekliliğe uygun çalışmalar içinde olmuştur. Bunlardan birisi de, daha fazla arkadaşın katılımının sağlanması için Bülten'in, Kurul oluşturmak suretiyle çıkartılması düşüncesidir. Nitekim genel kurul sonrası 6 asil üyeden oluşan Bülten Kurulu çalışmalarına başlamıştır. Bu vesileyle, uzun bir süredir tüm ağırlığı büyük bir özveriyle yüklenen arkadaşlarımız T. Özusu ve R. Gedikoğlu'na teşekkür ediyoruz. Kurul, 6 asil üyeden oluşmasına karşın, toplantılarda bu sayı artabilmektedir. Bunun anlamı

• Bültenimizin temel amacı üyelerimizin ekonomik-demokratik, sosyal, politik ve mesleki alanlardaki sorunlarına ilişkin görüşlerini açıklayabildikleri, çözüm önerilerini birbirleriyle tartışabildikleri bir platformun oluşmasıdır. 9

katı-bürokratik kurul anlayışına itibar etmiyimizdir. Bir başka ifadeyle, organizasyonun sağlıklı yapılması durumunda çok sesliliğin nicelik ve nitelik olarak ürün artışına ve zenginliğine yol açtığına inanıyoruz. Şu ana kadar yaptığımız çalışmalar Yönetim Kurulu'muzun görüşlerinin ne kadar isabetli olduğunu kanıtlamıştır. Ancak, yine de, biz bunu yeterli görmüyor; sizlerden daha fazla katkı koymanızı istiyoruz.

Biraraya geldiğimiz ilk toplantıda yaptığımız değerlendirme; Kurulun demokratik işleyişe sahip olması gerekliliği idi. Yani özgürce çalışabileceğimiz huzurlu bir ortam oluşması için "bağımsız" bir yapılanmanın zorunlu olduğuna işaret ettik. Elbette bu özgürlük sorumsuzca, başıboş olmamalı idi. Bunu "disiplinli özgürlük" şeklinde tanımlamak mümkündür. Bir örnek vermek gerekirse; Kurul kendi arasında tartışıp-genel amacı gözetmek kaydı ile-bir konuda yazı üretir. Bu görüşlere katılmayanlar olabilir. Onlar da, olanak varsa aynı sayıda, yoksa bir sonraki sayıda görüşlerini yazabilirler. Gönderilecek yazılarda belirli bir düzey olması zorunludur. Yani verimsiz-kısıp tartışma, kişisel satışma vb. gibi olumsuzluklara yer verilmemelidir. Kısacası yazılarda Odamız'ın meslek ve kitle örgütü olarak perspektifine aykırı düşülmemesine dikkat edilmelidir.

Kuşkusuz, dünyaya belirli bir pencereden bakmak değişik olaylar karşısında benzer değerlendirmelerin yapılmasını beraberinde getirebilir. Ne var ki, bu önerme kadri-mutlak değildir. Yani her konuda benzer şeylerin düşünülmesi gerekmez. Kaldı ki, farklı angajmalar içinde olup da belirli olaylar karşısında çakışan düşünceler içinde olmak da mümkündür. Buradan asgari müşterekler ortaya çıkar. İşte anlatmak istediğimiz budur. Bizler bunun çok önemli olduğuna, başta edilmesi gerektiğine inanıyoruz.

Olaylara ilişkin farklı yaklaşımlar, düşünsel zenginliğin bazen nedeni bazen de sonucudur. Bu saptamanın adı demokratiklik. Yaşamda uygulanabilirliği sağlandığında da katılımcı demokrasinin ta kendisidir. Ne yazık ki, gelişme sancısı içinde ülkemizde özellikle politikacılarımızın dillerinden düşürmedikleri; katılımcılık, şeffaflık, demokrasi gibi güzel sözler bozuk para gibi harcanmaktadır. Bizler kendi perspektifimizde bunların içlerini doldurmak durumunda olduğumuzu düşünüyoruz. Bu nedenle, sizleri Bülten'e daha fazla sahip çıkmaya, göndereceğimiz yazılarla beslenmemize yardımcı olmaya davet ediyoruz.

İmzalı yazıların sorumluluğu imza atana aittir. Çevre ile ilgili sayıda "Altın" konusunda çok benzer iki yazı çıktı. Bu kadar benzer yazıların basılması çeşitli eleştirilere neden oldu. O sayı için basılan iki yazı dışında Bergama Belediyesi'nden bir yazı istendi. Bir yazıda Odamız hazırladı. Odamızın hazırladığı yazı Cumhuriyet Gazetesinde çıkınca-bültene yazılmadı. Bergama Belediye Başkanı da bize yazı yollamadı. Üniversiteden ve özel sektörden yazı yollayan iki meslektaşımızın yazısı da emeğe saygıdan ve altı imzalı olduğu için basıldı.

Bültenimizin temel amacı üyelerimizin ekonomik-demokratik, sosyal, politik ve mesleki alanlardaki sorunlarına ilişkin görüşlerini açıklayabildikleri, çözüm önerilerini birbirleriyle tartışabildikleri bir platformun oluşmasıdır. Dünyada ve ülkemizde kimi ilginç gelişmeler yaşanmaktadır. Tabiri caizse, dünya fokur fokur kaynayan bir kazan gibidir. Ülkemizde ise, çok büyük çoğunluğun son derece kötü koşullarda yaşadıkları bir gerçektir. Toplumsal sınıf ve zümreler arasındaki gelir dağılımı giderek bozulmakta, korkunç uçurumlar oluşmaktadır. Ezici çoğunluk giderek yoksullaşmada, ufak bir azınlık ise

altın suyu çorba içip, düşünlerde söylenlerde savrulan milyarlaraya dönüp bakmamaktadırlar. Lâle Devri'nin ikincisi yaşanıyor derssek, abartmış olmayacağız. Çok büyük bir kısmı ücretli olarak çalışan biz madden mühendisleri de geneldeki bu olumsuzluğun etkisi içindeyiz. Sektörümüze yatırım yapılmamakta, işsizlik alabildiğine artmakta, işletmelerde, şantiyelerde çalışan arkadaşlarımızın yaşam koşulları giderek ağırlaşmaktadır. Hükümetler çığlıklarımıza kulak vermemekte, adeta sizi gözden çıkarttık demek istemektedirler. Her seçim öncesi verilen sözler iktidara gelindiğinde unutulmaktadır. Ekonomik- demokratik- mesleki ve politik haklarımız artık ertelenmemelidir. Bunları kazanmak için sesimizi duyabilecekleri kadar yükseltmemiz zorunludur. Evet geleceğimizle, çalışma koşullarımızla ilgili kararları bizim adımıza verenlere artık güvenmiyor, inanmıyoruz. Karar süreçlerinde yer almak istiyoruz. Bunun için neden sonra —TBMM'de onaylanan İLO sözleşmelerine uygun iç düzenlemelerin bir an önce yapılmasını, Grevli— Toplu Sözleşmeli Sendikalarımıza ve haklarımıza sahip

olmamızı talep etmek, bizler için şu anda çok acildir. Bu konu da düşünmekten de öte, somut önerilerinizi içeren yazılar yazmamızı bekliyoruz.

Mesleğimizin yapısından dolayı çok boyutlu olmak durumundayız. Yeni yayın döneminde, sanatsal içerikli yapıtlara daha çok yer vermek istiyoruz. Şiir, öykü, anı, eleştiri, karikatür, fotoğraf v.b. gibi çalışmalarınıza yer vermek bizleri çok memnun edecektir. Şurası unutulmamalıdır ki, her üyemiz Bültenimiz'in doğal muhabiridir. Çevrenizdeki olayları, sorunlarınızı, gözlemlerinizi çekinmeden

cesaretle bizlere aktarın. Bu sayıdan itibaren birç ve satranç köşesi oluşturacağız. Yine sizlerden gelecek ilginç problemlerle bu köşenin zenginleşeceği muhakkaktır. Bekliyoruz.

"Yeni yılda yeni çehre" deyip bunu Bülten'in kalitesine de yansıtmayı uygun bulduk. Olanaklarımız el verince,

bu şekilde beyaz kağıda basmak niyetindeyiz.

Önümüzdeki dönemde sizlerin katkıları ile birlikte "Nasıl bir Bülten?" başlıklı bir anket çalışması yapmak istiyoruz. Alt yapı çalışmalarına başlamış durumdayız. Gerçekleştirdiğinde, alabildiğine ilgi göstereceğinize inanıyoruz. Sayfa dizaynı, yer almasını istediğimiz, gereksiz bulduğunuz konular vb. gibi sorulara cevap vermeniz çalışmalarımıza ışık tutacaktır. Önerilerinizi heyecanla bekleyeceğiz.

Son olarak, altını çizmekte yarar var; Bülten Kurulu üyeleri mesailerinin dışında özveride bulunarak bir şeyler yapmaya çalışıyor. Bu bir şeylerin çok şeylere dönüşmesi, sizlere bağlıdır.

Hepinizin yeni yılını içtenlikle kutlar çalışmalarınızda başarılar dileriz.

BÜLTEN KURULU

ÇİNKUR ÜZERİNE

ÇİNKUR Genel Müdürünün kuşku bîçimde görevden alınıp yerine Etibank'tan emekli Ünal Çaldağ'ı getirme girişimleri üzerine, Oda Başkanımız Asım KUTLUTA'nın Milliyet Gazetesi'nde çıkan yazısını yayınlıyoruz. "KİT yönetimlerine yapılan yanlış atamalar ve gereksiz müdahaleler, bu kurumların zararını hazırlayan en önemli etkenlerden birisi olmuştur. Geçmişte KİT'lerin bu ülkenin başına problem olduğunu söyleyen ANAP iktidarı bu kurumlardan elini çekmemiş ve birçok politik atamalar yapmıştır.

Bize göre KİT'ler 1935'lerden bu yana çok önemli görevleri üstlenmişlerdir. Çok da başarılı olmuşlardır. Ancak, son yıllarda KİT'lere yapılan müdahaleler, bu kurumların ülkenin istihdam problemini çözecek bir araç olarak görülmesi(!) ve yönetimleri, genellikle sadece siyasi desteği olan ve seçim kaybeden kişilerin atanması sonucu, KİT'ler yük haline sokulmuştur. Bu yaklaşımların KİT'leri daha sıkıntılı duruma soktuğu bir gerçek; bu kurumlara yapılan bu tür müdahalelerden sonra hala verimli ve kârlı olmalarını beklemek mucize olurdu.

Ne yazık ki, KİT'lere bakışın bugün de pek farklı olmadığını üzülerek görüyoruz. Tamamen politik olarak genel müdür, dairesi başkanı ve hatta baş mühendis atamaları yapılmaktadır. Hak etmeden bu mevkilere gelen yöneticiler, çalışanlar üzerine olumsuz etkiler yaratmakta ve çalışma performansını düşürmektedir. Yeterli düzeyde idari ve teknik bilgi birikimine sahip olamayan ehliyetsiz kişilerin, KİT'lerde yaşanan krizi derinleştireceğinden hiç kuşkuumuz yoktur.

ÇİNKUR'daki görevinden alınan meslektaşımız Sn. Aydın Keskin'in başarılı bir genel müdür olduğunu, ÇİNKUR'un sorunlarını ve çözümlerini bildiği ve kurumunu son yıllarda iyi bir noktaya getirdiğini bütün madenciler camiası biliyor. Yerine atanacak kişinin en az onun kadar başarılı olması gerekir. Ama ismi geçen Sn. Ünal Çaldağ'ın Etibank APK Dairesi'nde iç ilişkiler Şube Müdürlüğü görevlerini yürüten, yönetim tarafından re'sen emekliye sevk edilen bir iktisatçıdır.

Sn: Ünal Çaldağ'ın Etibank'ta çalışırken "Manevi takatsizliği ve fiili kudretsizliğinin tahakkuku" nedeni ile res'en emekli edilmesi öngörülürken; ÇİNKUR'un halen Tesci ve Rehabilitasyon Projesini yürüttüğü bir dönemde, aktif bir çalışma gerektiren Genel Müdürlük Makamına atanması ancak politik bir tercihle açıklanabilir."

MADEN KANUNU...MADEN KANUNU...MADEN KANUNU..

Odamız Maden Kanunu değişikliği hakkındaki görüşlerini Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na 7.12.1992 tarihinde bildirdi. Hazırlanışı sırasında, işin teknik ve hukuk uzmanlarından yararlanılmadan ve daha da önemlisi katılımcı demokrasi ilkeleri gözardı edilerek kapalı kapılar ardında hazırlanan 3213 sayılı Maden Kanunu, yürürlüğe girdiği tarihten beri madencilik sektörünün kamu ve özel pekçok kesimlerince eleştirilmiş ve yarattığı sorunlar nedeniyle haklı şikayetlere konu olmuştur. Zamanın hükümetlerinin tercih ettikleri ekonomi-politikalar ile birlikte sektörün küçülmesinde önemli payı vardır.

Reform (!) iddiası ile, dayandığı temel noktaları yıllar önesine uzanan mülga 6309 sayılı kanunun yerleşmiş ve benimsenmiş ilkelerini, düzeltilebilecek uygulama noksanlıklarını bahane ederek ortadan kaldıran 3213 sayılı kanun, gerek intibak döneminde gerek uygulamasında sektörü sarsıntıya ve karışıklığa maruz bırakmış ve bu sarsıntı ve karışıklık yanlış ve keyfi uygulamalar ile de olumsuz etkisini çok daha fazla göstermiştir. Geçen yedi yıllık süre içinde olumsuz etkileri bitmeyen bu kanunun temel ilkelerinin, tekrar değiştirilerek yeni bir sarsıntı ve karışıklığa neden olacağı endişesi ile cesaret edilememesini, anlayışla karşılıyoruz. Ancak, iyi bir yönetmelik ve bütün yurtta bölge müdürlükleri düzeyinde örgütlenmiş, sektöre teknik ve ekonomik bakımdan yön verebilen, ulusal servet olan madensel hammadde kaynaklarımızın rasyonel işletilmelerini gözetecek, genel müdürlük düzeyindeki bir teşkilatın, kanundan ileri gelen boşlukları doldurabileceği görüşündeyiz.

Yasal bir kuruluş olan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne bağlı meslek odalarının, 6235 sayılı TMMOB Kanunu'nda Birliğin kuruluş amacı başlığı altında ki 2. maddesinin b ve c fıkralarında aynen şunlar yazılıdır.

"b) Mühendislik ve Mimarlık mesleği mensuplarının müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak için gerekli gördüğü bütün teşebbüs ve faaliyetlerde bulunmak;

c) Meslek menfaatleriyle ilgili işlerde resmi makamlarla işbirliği yaparak gerekli yardımlarda ve tekliflerde bulun-

mak, meslekle ilgili bütün mevzuatı, normları ve fenni şartnameleri incelemek ve bunlar hakkındaki görüş ve düşünceleri ilgililere bildirmektir."

Kanun maddesi olarak yazılı bu amaç ve görevlerin Odalarca yerine getirilebilmesi, Devletin idari organizasyonu içinde ve belirtilen amaç ve görevler çerçevesinde sorumluluk alabilmeleri ile mümkündür. Böyle bir sorumluluk sektörümüzde Maden Dairesi'nin işlerini de kolaylaştıracaktır. Bazı yanlış görüş ve endişelerle yukarıdaki kanun maddesinin işletilmesine engel olmanın yanlış, hatta kasıtlı bir davranış olacağı inancındayız. Bu nedenle taslakda yer alan ve yürekten katıldığımız serbest mühendislik ve mesavirlik hizmetlerinin disipline edilmesini sağlayacak madde hükmü ile bir bütünlük teşkil etmesi bakımından, verilmesi öngörülen belge, rapor ve projelerin meslek odalarınca vize edilmesi şartının da yazılması gerekmektedir.

Bakanlığımız tarafından hazırlanan taslağın madencilik sektörü içinde yer alan pekçok örgütün görüş ve önerilerine açılmasını sevindirici, demokratik bir gelişme olarak görüyoruz. Taslak,

66

Bütün yurtta bölge müdürlükleri düzeyinde örgütlenmiş, sektöre teknik ve ekonomik bakımdan yön verebilen, genel müdürlük düzeyindeki bir teşkilatın, kanundan ileri gelen boşlukları doldurabileceği görüşündeyiz.. ^

yurt düzeyindeki bütün temsilciliklerimize gönderilmiş olup, görüşleri istenmiştir. Peydербey gelen bu görüşler ile Odamız üyesi konu ile ilgili uzmanlardan müteşekkil Danışma Kurulumuz da yapılacak tartışmalarda kabul gören yeni görüşlerin olması durumunda, bu görüşleri 17.12.1992 tarihinde yapılacak Genişletilmiş Komisyon toplantısında ifade edilmesine imkan sağlanacağı umuduyula, kısıtlı süre içinde Odamız bünyesinde yapılan bir çalışma ile saptanan, bazı maddelere ilişkin görüş ve önerilerimiz taslağın diğer maddeleri ile bütünselliği gözetilerek aşağıda sırası-

la ifade edilmiştir.

1. Taslak Md. 1 (Kanun Md. 2) :

Tabiatta basit, bileşik ve karışım halinde bulunan ve maden sayılan maddeler tadat edilirken mineral isimlerine kadar detaylandırmanın gereksiz olduğu, cevher ismi bazında madenlerin belirtilmesinin yeterli olacağı görüşündeyiz. Çünkü arama ve ön işletme ruhsatnameleri maden ismi belirtilerek değil bütün madenleri kapsayacak şekilde "MADHN" olarak verilmesi öngörülmektedir. İşletme ruhsat safhasında, artık işletmeciyi hangi cevheri işleteceğini belirlemiş ve projesini hazırlamıştır. İşletme ruhsatnamesi ve işletme izni aldığı alanın üzerinde bir başka ruhsat hakkı da oluşmayacağına göre herhangi bir hukuki problem sözkonusu olmayacaktır.

2. Taslak Md. 3 (Kanun Md. 5) :

Maddenin 4. paragrafı son cümlesinde "Madenler üzerindeki hakların devir ve itikali bu Kanun ve yönetmelikte gösterilen hükümlerin tatbikini geciktirmez." demektedir. Bu kuralın, ön işletme ve işletme ruhsat safhasında, ön işletme ve işletme ruhsatnamelerinin sadece tüzel kişiliğe haiz kuruluşlara verilmesi öngörüldüğü için herhangi bir mahzuru yoktur. Ancak, gerçek kişilerin alabildikleri arama ruhsatnamesi safhasında, gerçek kişi olan ruhsat sahibinin ölümü durumunda, ölüm halinin mücbir bir sebep sayılarak bu kanun ve yönetmelik hükümlerinin tatbikinde esneklik ve anlayış gösterilmesi hakça bir uygulama olacaktır. Bu sebeple taslakta yer alan yukarıdaki cümlelerin çıkartılarak yerine;

"Madenler üzerindeki hakların devri ve gerçek kişilerin ölümü hariç itikali bu kanun ve yönetmelikte gösterilen hükümlerin tatbikini geciktirmez. Ancak ruhsat hakkı sahibi olan gerçek kişilerin ölümü halinde ruhsat sahibinin yerine getirmekle yükümlü olduğu teknik ve mali hususlar ölüm tarihinden itibaren en fazla 6 ay süreyle askıya alınır. Bu sürenin ruhsat süresi dışına taşması halinde ruhsatname süresi taşın süre kadar uzatılmış sayılır." paragrafının yer almasını öneririz.

3. Taslak Md. 6 (Kanun Md. 9) :

1. paragrafın son cümlesi olan "Bu hakları sadece ruhsat sahipleri kullanabilir." kuralının gerekçesi anlaşılabilir. Ruhsat sahibi olsun veya olmasın bu sektörde kullanılmak şartıyla, metinde sıralanan yatırımların teşvik tedbirlerinden faydalanması sektörün gelişmesini sağlayacaktır.

Bu madde de ayrıca "Rezerv tüketim payı" veya "Maden üretimini teşvik payı" adı altında bir teşvik unsurunun kanunda yer almasını ÖNEMLE ve İSRARLA öneririz.

4. Taslak Md. 7 (Kanun Md. 10) :

2. paragrafın son cümlesinin aşağıdaki gibi düzeltilmesi, açıklık getirilmesi bakımından gerekmektedir.

"Ruhsat sahibince bu sürenin sonuna kadar hata ve noksanlıkların giderilmesi ve teminatın yatırılması şarttır. Bu şartlardan herhangi birinin yerine getirilmesi halinde ruhsat iptal edilir."

4. paragrafta "Mali konularda belge düzenleyerek beyanda bulunan elemanların ise kendi beyanlarından sorumludur." cümlesi bilanço verme mecburiyeti kaldırıldığına göre gereksiz bir ifade olmaktadır. Bu sebeple metinden çıkarılmalıdır. Aynı paragrafta aşağıdaki cümlelerin eklenmesini ÖZELLİKLE ve ÖNEMLİ talep etmekteyiz.

"Teknik elemanlarca hazırlanan belge rapor ve projelerin geçerli sayılabilmesi için, imzaları bulunan teknik elemanların kayıtlı oldukları meslek odalarının vize edilmesi şartı aranır."

5. Taslak Md. 8 (Kanun Md. 11) :

3. paragraf : Denetim ve kontrolleri yapacak elemanların tesbiti ve görevlendirilmesinde ihtisaslaşmış Devlet Kuruluşları elemanlarından yararlanılabileceği hükmünün çıkartılmasını bunun yerine denetim ve kontrollerin ilgili daire (Maden Dairesi) elemanlarına yerine getirilmek mecburiyetinin yazılmasını öneririz. Tabii ki, bu hüküm ilgili daire bünyesinde en az 10-15 yıllık tecrübeli ve ihtisas sahibi elemanlardan müteşekkil bir birimin mevcudiyetini zorunlu kılar. İdare bu birimi, bütün yurt düzeyinde hizmet verebilecek teşkilat yapısı içinde düşünmelidir.

İhtisaslaşmış Devlet kuruluşları elemanlarından yararlanma hususu ilgili dairenin yurt düzeyinde teşkilatlanması için geçecek en fazla 1 yıllık geçici bir süre için makul karşılanabilir. Tarafsızlık gerektiren ihtilaflı konularda ihtisaslaşmış Devlet kuruluşları ve Üniversite elemanlarından kanunda yazılı olmasa dahi her zaman yararlanılması mümkündür.

Denetim ve kontrollerin konuya uygun ihtisas elemanları dışında başkaları tarafından yapılması söz konusu bile olamaz. Bu nedenle gereksiz gördüğümüz 3. paragrafın tamamen çıkartılmasını, yerine "Madenlerin rasyonel işletmelerini temin maksadıyla bu kanun kapsamındaki her türlü beyan ve faaliyetlerin denetim ve kontrolü ilgili daire elemanları tarafından yerine getirilir. Ancak, ilgili dairenin merkez ve bölge

" Teknik elemanlarca hazırlanan belge rapor ve projelerin geçerli sayılabilmesi için, imzaları bulunan teknik elemanların kayıtlı oldukları meslek odalarının vize edilmesi şartı aranır."

teşkilatları kuruluncaya kadar bu kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren en fazla 1 yıllık geçici süre için ihtisaslaşmış Devlet kuruluşları elemanlarından yararlanılabılır" ifadesinin yer almasını öneririz.

6. Taslak Md. 11 (Kanun Md. 14) :

Devlet hakkı ve fon iştiraki için Bakanlıkça belirlenecek ortalama satış fiyatlarının % 2'si oranı, bilanço brüt karı üzerinden alınan % 5 oranı ile karşılaştırıldığında daha fazla olduğu, işletmecilerin yükünün ağırlaştırıldığı, görülmektedir. % 2 olarak belirlenen oranların % 1 olmasını öneririz.

7. Taslak Md. 15 (Kanun Md. 19) :

Ön işletme ruhsatnamesinin ilgili dairece verilmesine kadar geçecek sürenin ön işletme ruhsat süresi içinde sayılması büyük bir haksızlık olduğu gibi mevcut kanunun 25. maddesini değiştiren taslağın 20. maddesinde işletme ruhsatnameleri için öngörülen "Ruhsat süresi ruhsatın verilme tarihinden başlar" prensibi ile çelişir haldedir. Kanımızca doğru ve hakça olan ruhsatname süresinin verildiği tarihten itibaren başlaması ve ruhsatname verilmeye kadar arama dönemi faaliyetlerine devam edilebileceği hükmünün yazılmasıdır.

Ayrıca, ön işletme ruhsatının tüzel kişiler adına olabileceği prensibi dikkate alınırca, gerçek kişilerin alabildikleri arama ruhsatı sonunda, ön işletme projesi gerçek kişi adına verilebilir. Aksi halde, zımnen arama ruhsatnamesi süresi bitmeden zorunlu bir devir işlemi öngörülmüyor demektir. Bu gereksiz bir işlem olacağı gibi devir masrafı ve uğraşısı ile, ilgili dairenin projeyi uygun bulup ön işletme ruhsatnamesi verip vermeyeceği belli olmadan tüzel kişilik tesis etme masraf ve muamelelerini yaptırmak haksızlık olacaktır. Bunun için gerçek kişiye ruhsatnamesinin verileceği bildirilirken bir tüzel kişilik tesis etmesi veya kurulu bir tüzel kişiliğe ismen hissedar olması durumunda ruhsatnamesini o tüzel kişilik adına düzenleneceği belirtilerek, 2

ay süre verilmelidir.

8. Taslak Md. 22 (Kanun Md. 27) :

Bu maddenin 2. paragrafında işletme projesi kapsamındaki faaliyetlerin 3. şahıslara yaptırılabilir olanağı olumlu olmakla birlikte, ön işletme ve işletme ruhsat sahipleri için öngörülen tüzel kişilik olma prensibinin, 3. şahıslarda da aranmasının gerek bahsi geçen prensiple paralellığının sağlanması gerekse maden yataklarının işletilmelerinin memlekete karşı bir sorumluluğu gerektirdiği düşüncesiyle uygun olacağı kanaatimizdir. Bu sebeple söz konusu paragrafın aşağıdaki gibi olmasını öneririz.

"İşletme projesi kapsamında ki faaliyetleri ruhsat sahibi tüzel kişiliğe haiz 3-şahıslara yaptırma hakkına sahiptir. Bu durumda ruhsat sahibinin bu kanuna karşı tüm sorumlulukları aynen devam eder."

9. Taslak Md. 26 (Kanun Md. 31) :

Fenni nezaretçilik müessesesine bir disiplin getirmek gerektiği düşüncesindediriz. 17.12.1992 de yapılacak Genişletilmiş Komisyon toplantısında ayrıntılı ve somut önerimizi sunacağız.

10. Taslak Md. 29 (Kanun Md. 35)

Bu maddedeki son paragrafın tamamen çıkartılarak yerine aşağıdaki paragrafın yer almasını öneririz.

"Maden sahalarında vukuu iddia edilen her türlü kanuna karşı işlemlere ait ihbarlar ilgili dairece tahkik ve takip edilir".

11. Kanun Md. 52 :

Taslak bu madde ile ilgili bir değişikliği öngörmemektedir. Yurdumuzun madensel hammadde kaynaklarının kamu adına sahibi ve takipçisi olması gereken E.T.K.B. Maden Dairesi Başkanlığının yurt düzeyinde teşkilatlanması kesinlikle şarttır, bugünkü teşkilat yapısı ile Maden Dairesi'ne yukarıda ki hedefi gözetebilir ne de Maden Kanununun uygulanması sorumluluğunu lâyıkıyla yerine getirebilir. Bu görüşle 52. maddenin aşağıdaki gibi olmasını öneririz.

"Bu kanun hükümleri gereğini yerine getirebilmesini teminen Maden Dairesi Başkanlığı Merkez ve Bölge teşkilatları organizasyon tasarısı 3 ay içinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından hazırlanır ve Türkiye Büyük Millet Meclisine sevkedilmek üzere Bakanlar Kuruluna teklif eder. Tasarının kanunlaşmasını müteakip bir yıl içinde, gerekli kadrolar ihdas edilerek öngörülen organizasyon gerçekleştirilir."

Saygılarımızla,
Alpaslan ERTÜRK
Genel Sekreter

MADEN KANUNU DEĞİŞİKLİK TASLAĞI İLE İLGİLİ GELİŞMELER

1992 yılı başında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından Maden Kanunu'nda yapılacak değişiklikler ile ilgili olarak başlatılan çalışmalar, 17 Aralık 1992 günü yapılan Genişletilmiş Komisyon Toplantısı ile yeni bir aşamaya ulaşmıştır. (Alt) Komisyonu'nun 1992 Haziran ayı sonunda düzenlediği ilk taslağın bazı maddeleri Üst Komisyon'da değişikliğe uğramış ve taslak bu son haliyle Genişletilmiş Komisyon'u teşkil eden 40 kadar kuruluşa Bakanlık tarafından gönderilerek, 7 Aralık 1992 tarihine kadar yazılı görüşlerin gönderilmesi ve yapılacak toplantıya katılması istenmiştir.

Odamız bünyesinde kurulan ve 1992 Mart ayından beri çalışmalarını sürdüren Maden Kanunu Komisyonu'muz tanınan kısıtlı süre içerisinde taslağı baştan sona incelemiş ve teşkil ettiği önerilerini bir rapor halinde Yönetim Kuruluna sunmuştur. Yönetim Kurulumuz sunulan raporu inceleyerek bazı değişikliklerle Odamız görüşü olarak Bakanlığa bildirilmesini kararlaştırmıştır. (Bildirdiğimiz bu görüşü diğer sayfalarda bulacaksınız). Yönetim Kurulu'muz Genişletilmiş Komisyon toplantısına katılmadan önce Maden Kanunu Danışma Kurulumuz'un toplanmasının yararlı olacağı görüşü ile 12 Aralık 1992 günü toplantıya çağırılmıştır. Taslak, ayrıca bütün Temsilcilerimize de gönderilmiş ve görüşlerinin bildirilmesi istenmiştir. Gönderilen pek çok yazılı görüş ve banda kaydedilen Danışma Kurulu Toplantısı Odamızın bundan sonraki çalışmaları için değerli bir kaynak niteliğindedir.

Bakanlık toplantı salonunda bir gün boyunca süren Genişletilmiş Komisyon Toplantısına çağırılan kişi ve Kuruluşlar yazılı olarak sundukları görüşlerini, usul tartışmaları sonrasında ifade etme imkanı buldular. Gerek toplantıda dile getirilen, gerekse bugüne kadar çeşitli yayın organlarında yayınlanan görüşleri bir potada eritmenin güçlüğü bir kez daha anlaşılabilir oldu. Ancak böylesi-

ne bir güçlük sözkonusu olsa bile, kanunun tartışılmaya açılmasını demokratik bir gelişme olarak görüyoruz. Çok eleştirilen 3213 sayılı Maden Kanunu'nun hazırlanış süreci ve 1989 yılında pekçok maddesinde değişiklik yapılmasını amaçlayan çalışmanın kotarılmama biçimi dikkate alındığında "demokratik bir gelişme olarak" nitelememizde abartma yapmadığımız kanısındayız. Bundan sonraki çalışma sürecinde de devam etmesini diliyoruz. Ancak, böyle bir gelişmenin katılanların pozitif bir mantıkla geneli kavrayabilmeleri ölçüsünde yararı olacaktır. Kişi veya grup çıkarlarının ya da sığ mesleki yaklaşımların öne çıkartılmaya çalışılması ile hele hele Maden Mühendisi allerjisi ile sektörün mevzuat sorununa yaklaşmanın "ego" tatmininden öteye bir yararı olmayacaktır.

Mesleki çıkar kaygısıyla ve hiçbir meslek grubunun tekeli altında olmayan bilimin arkasına sığınarak, gerçekle-rin, bilimin ve mantığın kabul etmeyeceği yazılı, sözlü taleplerin ve yaklaşımların sergilendiği ve Odamız adına mesleki tartışmaların yerinin bu platform olmadığı, mesleki yaklaşımlarla Maden Mühendisi allerjisi ile beyan edilen görüşlere katılmadığınızın belirtildiği Genişletilmiş Komisyon toplantısında Maden Dairesi'nin yurt düzeyinde teşkilatlanması, meslek odaların TMMOB Kanunu'nda belirtilen amaç çerçevesinde sorumluluklarının işlerliğe kavuşturulması konularına önemi vurgulanarak tarafımızdan değinilmiş ve mesleğimiz açısından çok önemli gördüğümüz fenni nezaretçilik müessesesi hakkında somut önerimizin yakın zamanda Bakanlığa iletileceği ifade edilmiştir. Toplantı yazılı olarak sunulan görüş ve önerilerin özel sektörü temsilen iki üyenin de katılımı ile muhtemelen 1993 Ocak ayı ortalarında (alt) Komisyonunda değerlendirileceği ve daha sonra Genişletilmiş Komisyonun, tekrar toplantıya çağırılacağı belirtilerek sona erdi.

ODAMIZIN ETKB'na GÖNDERİLEN FENNİ NEZARETLE İLGİLİ SOMUT ÖNERİSİ

Maden Kanunu Madde 31

İşletme ruhsat sahibi işletmenin teknik faaliyetlerinin düzenlenmesi ve sürdürülmesi amacıyla bir maden mühendisini fenni nezaretçi olarak görevlendirmek zorundadır.

Yeraltı işletmelerinde görevlendirilecek fenni nezaretçinin benzer işletmelerin teknik işlerinde kesintisiz 2 yıl çalışmış olması şartı aranır. Açık işletmeler için herhangi bir şart aranmaz.

Bir fenni nezaretçi mücavir iller dahilinde en fazla 5 (beş) sahada görev alabilir.

Fenni nezaretçinin görevlendirilmesinde meslek odası vizesi şartı aranır.

Fenni nezaretçinin görev, yetki ve sorumlulukları ile diğer hususlar Fenni Nezaret Yönetmeliğinde belirtilir.

GEREKÇE :

Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan ve dolayısıyla bütün toplumun malı sayılan maden yataklarının can ve mal emniyeti sağlanarak madencilik tekniğine uygun işletilmesi muhakkak gözetilmesi gereken bir husustur. Bu husus da ancak, öğrenimleri sırasında bu formasyonun kazandırıldığı maden mühendislerinin nezareti altında sağlanır. Bu amaçla ülkemizde maden mühendisi sayısının az olduğu dönemlerde ortaya çıkan fenni nezaretçilik müessesesinin günümüz şartlarında daha disipline edilmesi bilhassa meslek onuru bakımından önem arz etmektedir.

1984 yılında 84/8428 sayılı kararla Bakanlar Kurulu tarafından kararlaştırılan "Maden ve Taşocakları İşletmelerinde ve Tünel Yapımında Alınacak İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Önlemlerine İlişkin Tüzük'ün Fenni Nezaretçinin nitelikleri başlığı altındaki 371. maddesinde fenni nezaretçinin bir maden işletmesinin teknik işlerinde en az 5 yıllık deneyiminin bulunması şartı yazılıdır. Bu şart gü-

nümüz koşullarında mezuniyet tarihi olarak takip edilmekte olduğu gibi, 4 yıllık fakülte eğitimi almış bir mühendis için gereğinden fazla ağır bir şarttır. Ancak yeraltı işletmelerinde belli bir süre deneyim şartının konması bilhassa can emniyeti bakımından zorunlu görülmektedir. Bu deneyim süresinin ise 2 yıl olarak belirlenmesi yeterli olacaktır.

Fenni nezaretçinin, bahsi geçen tüzüğün 4. maddesinde öngörülen en az 15 günde bir denetim yapması şartı, yerine getirilmesi gereken önemli bir husustur. Fenni nezaretçinin bu şartı yerine getirebilmesi, görev alabileceği saha sayısında sınırlama getirilmesini gerektirir. Maden Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 21. maddesinde, en fazla 5 ruhsat sahası olarak öngörülen fenni nezaretçinin görev alabileceği saha sayısı, 1987 yılında Yönetmelikte yapılan değişiklikle 10'a çıkarılmıştır. Bu durumda 15 günde bir denetim yapılmasının maddi koşulu yoktur. Birbirine uzak illerde 5 ruhsat sahasının bile denetimi mümkün değildir. Bu denetimin yapılabilmesini temin amacıyla bir fenni nezaretçinin mücavir iller dahilinde en fazla 5 sahada görev alabileceği sınırlaması getirilmiştir.

Fenni nezaretçi görevlendirilmesinde meslek odasının vize şartı öngörülmüştür. Meslek odası vizesi, fenni nezaretçi için getirilen şartların takibi, meslektaşlar arasında haksız rekabetin önlenmesi, meslek onurunun ve meslek mensuplarının haklarının korunması bakımından gerekli olduğu gibi idarenin bu konudaki işlerini ve işlemlerini de kolaylaştırır.

Üzerinde hassasiyetle durulması gereken fenni nezaret işinin Maden Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin bir maddesinde yer alması yeterli açıklığı sağlayamamaktadır. Bu sebeple mülga 6309 sayılı Maden Kanunu döneminde olduğu gibi fenni nezaret işinin ayrı bir yönetmeliği olması yararlı olacaktır.

Kanun maddesi olarak öngörülen hususlar, yönetmelik maddesi olarak düşünülebilirse de, yönetmeliklerin daha kolay değişebilmekte olduğu dikkate alınarak kanun hükmü olarak yer alması gerekli görülmüştür.

ÜLKEMİZDE CERNOBİL'LE BAŞLAYAN SORUMSUZLUK SÜRÜYOR...

Asbestli gemi: Göz göre göre ölüm

BİRİ İÇTİ, BİRİ YÜZÜNE SÜRDÜ- Eski Sanayi ve Ticaret Bakanı Cahit Aral 1986 yılında bütün dünya radyasyona karşı önlem alırken, halkı "sakinete" çağırmış, radyasyondan halka zarar gelmeyeceğini kanıtlamak için televizyon ve basın önünde sık sık çay içmiş. "Türlere radyasyon dokunmaz" demişti. Çevre Bakanı Doğançan Akürek'te TV'deki Arena programında asbestli transatlantığın zararlı olmadığını kanıtlamak için geminin çeşitli bölümlerine elini yüzünü sürdü, üzerinde gezindi.

Bursa'da Odamız Temsilcisi Mesut TORAMAN'ında bulunduğu 13 demokratik kuruluş aşağıdaki basın açıklamasını yaptı.

Eski Sanayi ve Ticaret Bakanlarından Cahit ARAL'ın 18 Aralık 1992 günü Milliyet Gazetesinde yayınlanan açıklamaları sonucu, 26 Nisan 1986'da Çernobil nükleer santralinde meydana gelen patlama ile oluşan radyoaktif sızıntının, ülkemizdeki etkileri konusunda kamuoyunda başlayan tartışmalar yoğun bir şekilde sürmektedir.

Açıklamalar. Cahit ARAL'ın yanı sıra pek çok yetkilinin, o dönemde radyoaktif kirlenme konusunda gerçekleri halktan sakladığını, kamuoyunu yanlış bilgilendirildiğini, konu ile ilgili araştırma ve açıklama isteklerine karşı çıkarak susturma yöntemini benimsediğini göstermektedir.

Anayasa'nın 56. maddesine göre "Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamakla yükümlüdür". Demokratik ve sosyal hukuk devletlerinde toplumun en temel haklarından olan sağlıklı yaşama hakkına ilişkin konularda, halkın doğru bilgilendirilme hakkında yoksun bırakılması düşünülemez. Demokratik devletin, toplumu çok yakından ilgilendiren bu gibi durumlarda toplumdaki gerçekleri saklama hakkı yoktur.

Ayrıca, Çernobil olayının yaşandığı günlerde ülkemiz bilim çevrelerinin suskunluğu, bilimle bağdaştırılmaz. Üniversitelerimizi ve bilim insanlarımızı bu kişilsiz konuma getirmede YÖK anlayışının etkin olduğu yadsınamaz bir gerçektir.

Diğer yandan ülkemizde halk ve çevre sağlığı açısından gündemde olan bir başka önemli sorun da "asbestli gemi" olayıdır. Bilindiği gi-

bi yıllardır Amerika Birleşik Devletlerinde hizmet dışı bırakılarak bekletilen United States yolcu gemisi çok ucuz bir ücret karşılığında bir Türk firmasına satılmıştır. Ülkemize getirilen gemi asbest temizliği için Tuzla tersanesine çekilmiştir.

Asbest, zararları herkesçe bilinen, birçok ülkede kullanılması yasaklanmış, kanserojen olduğu kesinlik kazanmış kimyasal bir maddedir. Asbestle çalışan insanlarda asbestoz denilen bir akciğer hastalığı ile akciğer kanseri oluşmaktadır. Asbestin aynı zamanda çevre kirlenmesi yolu ile tüm doğaya üzerinde zararlı etkileri vardır.

Çevre Bakanı Doğançan AKÜREK'in söz konusu gemide yaptığı incelemede, asbesti yüzüne sürerek zararlı olmadığını göstermeye çalışması ile Çernobil olayında dönemin Sanayi ve Ticaret Bakanı Cahit ARAL'ın, radyasyonlu olmadığını göstermek için televizyonda çay içmesi, kamuoyunu yanıltmayı amaçlayan benzer hareketlerdir ve yönetenlerin anlayışının dünden bugüne değişmediğini göstermektedir.

Meslek Odaları Bursa Şubeleri başkan ve temsilcileri olarak:

Çernobil felaketinin ülkemizde yaşayan insanlar ve çevre üzerindeki etkilerinin kapsamlı bir şekilde araştırılmasını, olayda ihmali görülenlerin ve görevlerini kötüye kullanarak halk sağlığına zarar verenlerin haklarında dava açılarak yargılanmalarını, gerek insan gerekse çevre sağlığı açısından United States gemisinin asbest temizliğinin ülkemizde yapılmamasını, geminin derhal karasularımız dışına çıkarılmasını istiyoruz ve kamuoyunu sağlıklılıkla ilgili bu iki önemli konuda duyarlı davranmaya, tepki göstermeye davet ediyoruz.

TEKRAR MERHUM MESLEKTAŞIMIZ B. FARUK ESİCİ ÜZERİNE

A Gökhan GÜLER

Maden Mühendisi / G.Afrika

Madencilik Bülteninin 92/21 nolu Eylül sayısındaki, Saym Mete GÜRAY imzalı ve "Merhum Meslektaşımız B. Faruk ESİCİ'nin Ardından" başlıklı yazıyı ibretle okudum. Olay son derece üzücüdür. Merhuma bir kez daha Tanrıdan rahmet dilerken, Sayın GÜRAY'ı bu olay üzerine yaptığı yorumlardan dolayı candan kutluyorum.

Sayın GÜRAY'a katılmamak mümkün değildir, dört senelik maden mühendisliği tahsili boyunca patlayıcı maddeler ile ilgili tek bir ders, kurs almadan, yaptığım her iki staj süresinde de patlayıcı maddelerle tanışma fırsatı bulamadan, ODTÜ'nden mezun oldum. Çok üzücüdür ki, bu durum TC üniversitelerinde eğitim gören, maden mühendisliği bölümü öğrencilerin çoğu için geçerlidir. Gerekliliği bile tartışılabilecek bir sürü ders alan öğrencilerimiz, kendileri için çok önemli bir konu olan patlayıcı maddeler hakkında bir fikir alamadan mezun olurlar. Bu işi, profesyonel meslek yaşamlarında, ehliyetli barutçuların yanında, bazen onlara hissettirmeden, bazen de onların yardım-ları ile öğrenmeye çalışırlar. Ancak bunun ne kadar bilimsel olduğu şüphelidir.

Sayın GÜRAY, "... Maden Emniyet Nizamnamesi ile Barut ve Patlayıcı Maddeler Nizamnamesinde gerekli düzeltmeler yapılmalı ve maden mühendislerinin, patlayıcı maddeler ile hariklerini bir ehliyetnameye sahip olmaları halinde, bizzat kullanabilecekleri hükme bağlanmalıdır." temennisinde bulunmuş. Sadece iki yıllık Güney Afrika Madencilik deneyimime dayanarak, maden mühendislerinin bu ehliyetnameye sahip olmalarının zorunluluk haline getirilmesinin, daha faydalı olacağına inanıyorum.

Güney Afrika Madencilik'inin İncil'i de denilen, "Mines and Works Act and Regulations" daki maddeler çok açık ve nettir ve

2.15.' No.lu madde aynen şöyle demektedir : "Daimi Barutçu Ehliyetnamesine sahip olmayan hiçbir kimse Vardiya Mesulü (Shift Boss) olarak atanamaz." Bilfiil üretimde çalışmak isteyen her öğrenci, bu kuralı bildiği için, bu ehliyetnameye en kısa zamanda sahip olmak ister, stajına başladığı zaman, bağlı olduğu maden işletmesinin Eğitim Merkezinde özel bir kursa tabi tutulur. Patlayıcı maddeler ile ilgili bilgilerin yanı sıra, tehlikeli gazlar ve çalıştığı madenin standartlarını da öğrenebileceği bir kurstur bu. Kursların tamamı, yeraltında yapılmış özel sınıflarda geçer. Kurs boyunca, ocağa girmeden önce yapılması gereken ön incelemeyi, aynanın delme işlemine hazırlanmasını, değişik delik düzenlerini, delme işleminin emniyetli bir şekilde yapılmasını, patlayıcı maddenin çalışma yerine getirilmesini, patlayıcı madde kutularının kontrolünü, lağımlarının şarj edilmesini, vardiya sonu incelemesini ve lağımların ateşlenmesini öğrenir. Teorik bilgisini aldığı her modülden sonra, yazılı bir sınavdan geçer. Yeterliliğini alan stajyer, çalışma yerine gider ve Daimi Barutçu Ehliyetnamesine sahip bir Yetkilinin direk kontrolü altında, şarj yapan barutçuya yardımcı eder. Değişik patlayıcı maddeleri eline alır; onları hisseder. Ne kadar tehlikeli olduklarını, bir kapsülün bile patlama anındaki etkisini, maket adam üzerinde görür. Birkaç haftalık yardımdan sonra, doğrudan gözetim altında olmak şartı ile şarj işlemini tek başına yapar. Doğrularını, yanlışlarını hemen orada öğrenir. "Mines and Works Act and Regulations" in 28.41.3.1 maddesi maden mühendisliği bölümü öğrencileri için, kurs süresini minimum 110 vardiya olarak belirlemiştir. Gerekli görüldüğü zaman, bu süre uzatılabilir. 110 vardiyalık eğitimin sonunda, stajyer, G.Afrika Maden Odası tarafından düzenlenen sözlü sınavda, patlayıcı maddeler, tehlikeli gazlar ve pratik madencilik problemleri ile ilgili sorulara cevap vermek zorundadır. Başarılı olduğu takdirde alacağı sertifika. Ge-

çici Barutçu Ehliyetnamesi olacaktır. Daimi Barutçu Ehliyetnamesine sahip olabilmesi için 200 vardiyayı daha tamamlaması gerekmektedir. Söz konusu sürelerin tamamı, maden mühendisliği eğitimi görenler veya mezunlar içindir. Güney Afrika Maden Kanunu, üniversite mezunu olmayan kişilere de, gerekli tüm ehliyetnameleri almak şartı ile. Vardiya Mesulü, Ocak Şefi (Mine Captain) ve hatta Müessese Müdürü (Mine Manager) olma şansını tanımaktadır. Ancak, bu kişilerin eğitim süreleri biraz daha fazladır. Geçici Barutçu Ehliyetnamesi için gereken minimum süre 154-200 vardiya arasında değişmekte ve Daimi Barutçu Ehliyetnamesi için 312-400 vardiyalık bir ek çalışma gerekmektedir. "Mines and Works Act and Regulations" in 28.18.1 ve 28.14.1 No.lu maddelerinde belirtildiği üzere, Ocak Şefi veya Müessese Müdürü olmak isteyen adayların Daimi Barutçu Ehliyetnamesi sahibi olmaları zorunluluk haline getirilmiştir.

Peki, G.Afrika Cumhuriyeti sınırları dışındaki bir üniversiteden mezun bir maden mühendisi için durum nedir? İster Türkiye'den ODTÜ'den mezun olun, ister İngiltere'den School of Mines of Imperial College'dan mezun olun, ister M.Sc, ister Ph.D. derecesine sahip olun, G.Afrika madenlerinde bilfiil üretimde çalışmak istiyorsanız, Daimi Barutçu Ehliyetnamesine sahip olmak zorundasınız. Bunun aksini düşünmek bile mümkün değildir.

Sonuç olarak şunu belirtmek istiyorum: Evet, Türkiye'deki sistem, Güney Afrika'daki sistemden farklı olabilir. Ancak, değişik bir sistemin mantıklı ve kullanışlı yönlerini neden kendi sistemimize uyarlamayalım? Lütfen, yeni bir B.Faruk ESİCİ'nin acı haberini beklemeden, bir yerden başlayalım. Bunun çok zor olduğuna inanmıyorum. Sadece gerekli olduğuna inanmak bile, birden yerden başlamak için yeterli olur sanıyorum. Tüm meslektaşlarıma saygılarımı sunarım.

MADEN-SEN ELİ TOPLANTISI YAPILDI

Üyelerimizin katılımıyla kurulan Maden-Sen Soma Şubesi aşağıdaki açıklamayı yapmıştır.

Ülkemizde kısa diyebileceğimiz sendikalaşma süreci içerisinde bilindiği gibi ilk atılımı eğitimciler yaptılar. Bu konuda biz KİT'lerde çalışan kamu emekçileri olarak oldukça geride kaldık.

Soma'da bu konuda son bir yıl içerisinde çok yetersiz de olsa çeşitli etkinlikler yapıldı. Yaz başında Çetin UYGUR ve Yıldırım KOÇ'un katıldıkları, bir ay sonra da Eğitim-Sen, Eğitim-İş, Tüm Bel-Sen, Tüm Ray-Sen, Tüm Sağlık-Sen, Tüm Maliye-Sen ve Tüm Enerji-Sen'in katıldıkları iki panel yapıldı. Daha sonra ELİ ve TEK'den katılan arkadaşlarla ortak çalışmalar, küçük çaplı görüşme ve tartışmalar devam etti.

Son aylarda İçişleri Bakanlığı genelgesinin Danıştay'ca iptal edilmesi, İLO'nun 87 ve 151. maddelerinin TBMM'ce onaylanarak yürürlüğe girmesi, bağımsız yargının Kamu Çalışanlarının Sendikalaşmasıyla ilgili lehte verdiği kararlar ve iş kolumuzda Maden-Sen'in örgütlenme çalışmaları gibi gelişmelerin etkisiyle Müessesemiz çalışanları arasında belirginleşen sendikalaşma isteği sonucunda 3.12.1992 tarihinde 200 ELİ çalışanın katılımıyla bir toplantı yapıldı.

Yapılan bu coşkulu toplantı sonunda 11 kişiden oluşan bir çalışma grubu oluşturuldu. Görevi Madencilik iş kolunda örgütlenmiş olan mevcut sendikaları araştırmak ve bu konuda ELİ çalışanlarını bilgilendirmek olan çalışma grubu kendi arasında görev bölümü yaparak çalışmalarına başladı.

İlk olarak, bölgelere ve tüm birimlere ulaşmak amacıyla 24 kişiden oluşan baş temsilci ve temsilciler görevlendirildi. Bunun yanı sıra diğer Müesseseler ile bağlantı kurulmaya çalışıldı. Çalışma gurubunun yaptığı çalışmalar, raporlar halinde tüm ELİ çalışmalarına hızla ulaştırıldı ve en küçük detaylara kadar bilgilendirilmeleri sağlandı.

Çalışmalarımızın sonucunda İş Kolumuzda "Demokratik ve Tabandan Tavana" doğru örgütlenmekte olan sadece Maden-Sen sendikasını saptadık. Bu nedenle 13.12.1992 tarihinde Çalışma grubu, temsilci ve baş temsilciler, Maden-Sen TİS sekreteri (Maden-sen Yön. K.) Ayhan OZKAYA'nın da katıldığı 40 kişilik bir toplulukla toplantı yapıldı. Bu toplantıda sendikalaşma, örgütlenme, sendikal anlayış vb. bir çok konu tartışıldı.

ELİ Çalışma grubu olarak toplantı sonunda aşağıdaki saptamaları yaptık.

- TKİ ve bağlı Müesseselerinde tek bir sendika etrafında örgütlenmenin ve güçlü bir sendika oluşturmanın şart olduğunu,

- Bizim bundan sonraki çalışmalarını-

mızda yasal bir sendikada örgütlenmemizin daha hızlı ve verimli olacağını,

- İLO Sözleşmelerinin onaylanmasından sonra Kamu Çalışanları'nın önündeki en önemli hedefin GREVLI TOPLU SÖZLEŞMELİ bir sendika için mücadele etmek olduğunu,

- TKİ ve bağlı müesseselerinde şu anda en çok üyeye ve en örgütlü konuma Maden-Sen'in sahip olduğunu,

- Kamu çalışanları sendikal platformunda yer alan 19 sendika arasında bizim iş kolumuzu temsil eden tek örgütlü ve yasal sendikanın Maden-Sen olduğunu,

Bu itibarla bize verilen yetki çerçevesinde varmış olduğumuz noktada Maden-Sen, TKİ işyerleri ve dolayısıyla ELİ'de şu anda örgütleneceğimiz tek sendikadır.

Bu nedenle her türlü karar vermede yetkinin ELİ çalışanlarına ait olduğu bilinci ile söz, yetki ve karar tabanıdır ilkesinden hareketle nihai kararı vermeye tüm ELİ çalışanlarını 17.12.1992 tarihinde toplantıya çağırdık.

Toplantıya 300'e yakın ELİ çalışanı katıldı, toplantı sonucunda ELİ çalışanları büyük bir coşku ile Maden-Sen'in Soma Şubesini kurma kararını aldı ve 7 kişilik geçici yönetim kurulu seçildi. Geçici kurul en geç 6 ay içerisinde Genel Kurulu yapmak üzere çalışmalarına başladı.

Toplantıdan sonra ilk gün pek çok kişiye ulaşamamasına rağmen 160 kişi üye olarak ELİ çalışanlarının sendikalaşma isteğini ortaya koydu. 25.12.1992 tarihi itibarıyla üye sayımız 250'nin üzerine ulaştı.

19.12.1992 tarihinde İzmir'de yapılan "Kamu Çalışanları Sendikalarının dünü bugünü ve yarını" adlı panele ve 21.12.1992 tarihinde yapılan Şanlı Ankara yürüyüşüne kurucular kurulundan arkadaşlarımız katılmışlardır.

Kurucular kurulunun aldığı kararlar doğrultusunda sendikalaşmanın daha verimli ve sağlıklı yapıya kavuşturulması için diğer müesseseler ile ortak

çalışmalar yapmak, KİT, eğitim ve araştırma komisyonları oluşturulması çalışmalarına devam edilmektedir.

Bu nedenlerden dolayı Tüm Kamu çalışanlarını tek bir çatı altında GREVLI TOPLU SÖZLEŞMELİ SENDİKALAŞMAYA çağırıyoruz.

MADEN-SEN TÜZÜĞÜNDEN

1- MADEN-SEN İŞKOLUNDA ÇALIŞAN TÜM ÜYELERİN EKONOMİK, DEMOKRATİK, SOSYAL - HUKUKSAL-ÖZLÜK HAK VE ÇIKARLARINI KORUYUP GELİŞTİRMEYİ,

2- MADEN-SEN DİL-IRK-RENK-CİNSİYET-SİYASİ DÜŞÜNCE- FELSEFİ İNANÇ DİN VE MEZHEP FARKI GÖZETMEKSİZİN BÜTÜN ÜYELERİ ARASINDA BİRLİK OLMAYI.

3- MADEN-SEN, İNSANLAR TARAFINDAN ÜRETİLMİŞ OLAN TÜM DEĞERLERİN KÖKENİNDE İNSANIN YARATICI GÜCÜ OLAN EMEK GÜCÜNÜN BULUNDUĞU VE BİZZAT EMEK GÜCÜNÜN HAKİM DEĞER OLDUĞUNU BİLİMSEL BİR SAPTAMA OLARAK KABUL EDER VE BU BAĞLANDA EVRENSEL TEMEL HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİ İÇEREN GERÇEK DEMOKRASİYİ TÜM KURUL VE ÇUKULLARIYLA İŞLETİLMESİNİ ÜRETİMİN HER ALANINDA ÖRGÜTTÜK BİLİNCİYLE TOPLUMSAL KALKINMAYI HEDEF ALAN MÜCADELEYİ SÜREKLİ KILMAYI TÜM ÇALIŞANLARINA YÖNELİK BASKI VE SALDIRILARA KARŞI KOYMAYI İLKE EDİNİR.

4- ÜLKENİN MADEN POLİTİKALARININ OLUŞUMUNDA ÇALIŞMALAR YAPMAK ÖRGÜTLÜ OLDUĞU İŞYERLERİNİN ÇEVRE SORUNLARINI BİLİMSEL DÜZEYDE İNCELEMELERİ ARAŞTIRMAK İLGİLİ MERCİLERE BİLDİRİP GERREKLİ ÖNLEMLERİN ALINMASINA YARDIMCI OLMAK.

"YAŞASIN TÜM KAMU ÇALIŞANLARININ GREVLI TOPLU SÖZLEŞMELİ SENDİKALAŞMA MÜCADELESİ"

MADEN-SEN
SOMA ŞUBESİ

TMMOB BAŞBAKAN SÜLEY

TMMOB kalabalık bir yönetici ve üye katılımıyla, Başbakan Süleyman DEMİREL ile 11.01.1993 tarihinde görüştü. TMMOB'nce hazırlanan rapor Başbakan'a verildi. Daha sonra Oda Başkanları ve TMMOB Yönetim Kurulu Başkanla öğle yemeği yedi. Hazırlanan raporu sunuyoruz;

TMMOB, kurulduğu 1954 yılından bu yana ülkemizdeki tüm mühendis ve mimarları içinde barındıran tek yasal örgüttür.

Bugün 200.000 dolayındaki üyesi ve 21 Odasıyla Türkiye'nin en büyük örgütlerinden biri olan TMMOB üyelerinin niteliklerine dayalı özelliklere sahiptir.

Bu anlamda, TMMOB'nin en önemli özelliği, ülke kalkınmasında birinci derecede sorumlu teknik kadronun örgütü olmasıdır. Ülkemizdeki her yatırımda, yapılan her somut işte TMMOB üyelerinin emeği, alın teri, bilgisi vardır. Bu durumun bilincinde olan TMMOB her zaman buna uygun sorumluluk duygusuyla davranmış; ülke kalkınmasını, halkın refah ve mutluluğunu, bilimin evrensel yol göstericiliğindeki bağımsız teknolojik gelişmeyi, ulusal kaynaklarımızın kamu yararını öne çıkaran bir anlayışla değerlendirilmesini her şeyin üstünde tutmuştur.

Salt bu nedenlerle de TMMOB, zaman zaman susturulmaya çalışılmış, işlevlerinden soyutlanmış, göstermelik bir örgüt konumuna getirilmek istenmiştir.

TMMOB'ye yönelik bu tutum, gerçekte tüm üyelerimize ve meslek alanımıza kalıcı zararlar vermiştir.

Hükümete geldiğiniz günden bu yana gerçekleştirdiğimiz bir kaç görüşmede, yaşadığımız sorunların neler olduğunu ve nasıl çözümlenmesi istediğimizi size iletmiştik.

Ancak bugüne değin geçen sürede sorunlarımızın çözümü doğrultusunda önemli adımlar atıldığını ne yazık ki söyleyemiyoruz. Bugün buraya keşke, sorunlarımız çözüldüğü için Hükümetinize teşekkür etmeye gelmiş olsaydık.

1. TMMOB artık, günümüzün vazgeçilmez yönetim biçimi olarak kabul gören katılımcı demokrasinin ülkemizde de başanmasını istiyor. Bu bağlamda, örgüt olarak TMMOB, meslek alanlarımızı ilgilendiren her konudaki karar süreçlerine doğrudan katılmak istiyor. Mühendislik ve mimarlığın en yetkin kuruluşlarından olmasına karşın, TMMOB, bu konulardaki karar süreçlerinde kamu kuruluşlarınınca genellikle dışlanmaya çalışılmaktadır. Kamu kurumu niteliğinde anayasal bir kuruluş olan TMMOB'ye karşı süregelen bu tutumu anlamak ve kabul etmek mümkün değildir.

• Ülkemizdeki her yatırımda, yapılan her somut işte TMMOB üyelerinin emeği, alın teri, bilgisi vardır. ^

6235/7303 sayılı TMMOB yasası'ndaki değişikliklerle ilgili taslak hazırlama çalışmalarımız sürdürülmektedir.

Bu çalışmalarda TMMOB'yi, niteliğine uygun güçlü bir yapıya kavuşturmayı ve meslek alanlarımızla ilgili otoritesini açık bir yasal çerçeveye oturtmayı amaçlıyoruz. Hazırlamakta olduğumuz taslağın, amaçladığımız biçimde yasalaşması, sorunlarımızın önemli bölümünü giderecektir.

Ayrıca, TMMOB Yasasına bağlı olarak, mühendislik-mimarlık hizmetlerine ilişkin kamu yönetiminde yapılacak tüm yasal düzenlemelerde de, mühendis ve mimarların tek mesleki örgütü olarak TMMOB'nin yetkilerinin yer alması sağlanmalıdır.

2.1. Mühendislik ve mimarlık, bir üniversite eğitimi ile kazanılan ve yaşam içinde uygulandıkça daha da geliştirilen mesleklerdir. Dolayısıyla, çıkarılacak bir yasa ile kişilere verilen unvanlar değildir.

Oysa, 29.4.1992 tarihinde çıkarılan 3795 sayılı yasa ile çok farklı bir eğitim sürecinden geçmiş kişilere bu unvanları kazanabilme olanağı yaratılmıştır. Bu durum, mühendislik ve mimarlık mesleklerinin ne denli hafife alındığını gösteren çok üzücü bir gelişmedir. "Kamu, yaptığı yanlışları her zaman geri döner" diyen çağdaş hukuk ilkesi gereğince bu Yasa ivedilikle yürürlükten kaldırılmalıdır.

2.2. Karar vericileri kim olursa olsun yapılan bazı uygulamalar mühendislik ve mimarlık mesleklerini kamuoyu önünde küçük düşürücü ve genel olarak da kişi veya grup çıkarları uğruna kamuya zarar verici özellikler taşımaktadır.

Bunların en başında hiç kuşkusuz tarihi ve doğal değerlerimizi yok eden uygulamalar gelmektedir. Birinci ve ikinci sınıf tarım toprağında kurulan otomobil fabrikaları; kıyılarımızı kamuya açık alanlar olmaktan çıkararak turizm tesisleri ve yıl boyu ancak bir-iki ay kullanılan ikinci konutlar; deniz, göl ve akarsulardaki yaşamı yok eden sanayi kuruluşları bunların yalnızca birkaç örneğidir. Bu konulardaki eleştirilerimiz Hükümetinizce dikkate alınmalıdır.

2.3. Başta inşaat sektöründe olmak üzere, kamu ihalelerinde süregelen yolsuzluklar ve bunlara karşı etkin önlemler içeren yasal düzenlemelerin yapılmaması, meslek alanlarımıza karşı kamuoyunda oluşan güvensizliği daha da artırmaktadır. Gerek denetleyici, gerekse de yüklenici konumundaki meslektaşlarımızın doğrudan içinde yaşadığı bu sorunların giderilmesi için daha çok zaman yitirilmemelidir.

Kamu ihalelerinin, yandaşlara iş üretmek anlayışıyla kurgulanmasından vazgeçilmesi bu sorunun çözümü yolunda en önemli adımdır.

2.4. Önemli mühendislik-mimarlık eserlerine karar verilmesi, siyasi sorumluktan çok mesleki yetkinlik gerektirir.

Oysa şimdiye değin bu yönde verilen kararların hemen hepsi siyasi sorumluluk kapsamında ele alınmış, bunların gerçekleştirilmesi ya da gerçekleştirilmemesi yalnızca siyasi polemiklere konu olmuştur. Bu nedenle de birçok eser, olması gereken yerde değil, siyasal etkinliği daha çok olan yerde gerçekleştirilmiştir. Kit kaynakların en etkin ve en verimli şekilde kullanılması için gerekli tek araç olan planlamayı yadsıyan bu tutum ivedilikle terk edilmeli, yatırım kararlarının alınmasında planlamayı öne çıkaran uzman görüşlerinin yeniden ağırlık kazanması sağlanmalıdır.

2.5. KİTlerin özelleştirilmesi konusunda bugüne kadar yapılan uygulamalarda, bütçeye kaynak yaratma amacının ağır bastığı görülmektedir.

Mevcut KİTlerin çalışma alanlarının ulusal ekonomideki yeri ve var olan yatırım, üretim, finansman, işletme yönetimi ve denetim gibi tüm sorunlarının nedenleri irdelenmeden alınacak kararların ülke kalkınmasında yararlı sonuçlar getireceği kuşkuludur. Söz konusu çalışmaların en yaygın demokratik platformlarda gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

2.6. Ülkemizdeki teknik kadroların, yetişmiş insan gücünün daha da artırılması bizim de dileğimizdir. Ancak bu insan gücünün en verimli biçimde değerlendirilmesi de sağlıklı bir planlamanın yaşama geçirilmesini gerektiriyor. Oysa; bugün var olan 200.000 mühendis ve mimar için bile yeterli çalışma olanakları yaratılamamıştırken, işsiz mühendis ve mimarlar arasına yenilerini katmaktan başka bir işe yaramayacak yeni üniversiteler açmanın hiçbir anlamı olmadığı kabul edilmelidir.

Öte yandan, 12 Eylül rejiminin meslek okulu düzeyine indirdiği üniversitelerimizi

MAN DEMİREL İLE GÖRÜŞTÜ

özerk ve demokratik bir yapılanmaya kavuşturmadan; buralardaki eğitim - öğretimi bilimin ve teknolojinin günümüzde ulaştığı evrensel düzeyi yakalayacak donanımlara kavuşturmadan açılan yeni üniversiteler yeni sorun kaynakları olacaktır. Bir süre sonra, bu toplantıyı anımsatarak, "biz bunları söylemiştik" demek istemiyoruz. Bu nedenle de, ülkemizin yararı için, bu günden Hükümetinizi uymayı bir görev sayıyoruz. TMMOB'nin yüksek öğretim programlarına yönlendirici katılımı ile TMMOB-Üniversite işbirliğinin yasal gereklilik olarak sağlanması çok olumlu katkılar getireceğine inanıyoruz.

2.7. Halen yürürlükte bulunan "Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun" 1938 yılında çıkarılmıştır. Geçen 55 yılda, bilimsel ve teknolojik gelişmeye koşul olarak değişen mühendislik ve mimarlık alanlarını, böylesi bir Yasa ile tanımlamak ve düzenlemenin olanaksızlığı tartışılmayacak kadar açıktır.

Günümüz koşullarına uygun bir Mühendislik - Mimarlık Yasası zaman yitirilmeden çıkarılmalıdır. TMMOB, bu konuda üzerine düşeni eksiksiz ve kusursuz biçimde yerine getirecektir.

3. Kamu kurumlarında yeterlilik ve uzmanlık göz önüne alınmadan siyasal yanlılığa dayalı atamalar yapılmakta ve siyasal kadrolaşma günümüzde de sürmektedir.

Öte yandan, re'sen emeklilik uygulamaları ile yılların deneyimine sahip birçok üyemizin bu özelliklerinden yararlanmak yerine, görevlerinden uzaklaştırılmalarının gerekçesini anlayabilmek mümkün değildir.

4. On yılı aşkın bir zamandır uygulanagelen ekonomik politikaları sonucu gerek kamu, gerekse de özel sektör çalışanı mühen-

dis ve mimarlar büyük bir ekonomik sıkıntıya düşmüşlerdir. Yaşama sevincini yok eden işsizlik ya da işverenin verdiği ile yetinme arasında tercih yapmak durumunda kalan özel sektör çalışanı mühendis ve mimarlar arasında bugün asgari ücretle çalışan meslektaşlarımız bile vardır.

Kamu çalışanı mühendis ve mimarların ekonomik durumları da aldıkları eğitim, yetki ve sorumluluklarının yanısıra, ürettikleri hizmetlerin nitelikleriyle bağdaşmayan bir düzeydedir.

Yüzmilyonlarca liralık hakediş raporlarına imza koyan, milyarlarca liralık yatırımları denetleyen ve bütün bu işlerin sorumluluklarını taşıyan kamu çalışanı üyelerimiz, ailelerini insanca yaşatacak asgari gelir düzeyinde bile değillerdir. Böylesine sorumluluk altında çalışan üyelerimizin ücretlerinden yapılan kısıntıların, enflasyonun düşürülmesine katkı sağlayacağını kabul etmek mümkün değildir. Bu kısıntıların devletin kaynaklarındaki yetersizlikle de açıklanması olanaksızdır. Çünkü devlet kendi çalışanı mühendis ve mimarlara karşı böylesine "tutumlu" davranırken onların denetimindeki işleri yapan yüklenicilere karşı aynı tutumluluğu göstermiyor.

Yolsuzluklarla ilgili olarak hükümetinizin açıkladığı rakamlar bunun çarpıcı bir örneğidir. Kaldı ki, açıklanan rakamlar yalnızca ortaya çıkarılabilenlerdir.

Sorunun doğru ve kalıcı çözümü tüm kamu çalışanlarının da grevli, toplu sözleşmeli sendikal haklara kavuşturulmasıdır. Çalışma yaşamıyla ilgili tüm yasalar, ivedilikle ele alınmalı ve bu yöndeki değişikliklerle çağdaş biçimde yeniden düzenlenmelidir. Böylece tüm çalışanlar gibi üyelerimizin de ücret-

leri toplu pazarlık sürecinde belirlenecek; belirlenen ücretler özel sektör çalışanı mühendis - mimarların ücretlerine de örnek oluşturacaktır.

SONUÇ;

Burada dile getirdiğimiz konular kuşkusuz bütün sorunlarımızı kapsamıyor. Ancak bunlar; öncelikle ele alınması ve ivedilikle çözülmesi gereken sorunlardır. Bu sorunların hemen çözülebilmesinin koşulları da hazırdır. Koalisyon Hükümetini oluşturan her iki parti, gerek seçimler öncesindeki vaatlerinde, gerekse de Koalisyon Protokolünde ve Hükümet, Programında bu tür sorunları çözeceklerini açıkça taahhüt etmişlerdir. Geçen bir yıl içinde TMMOB bu taahhütlerin yerine getirilmesini beklemiş ve birkaç kez bu konulardaki istemlerini gerek size, gerekse de Başbakan Yardımcısı Sayın Erdal İNÖNÜ'ye iletmiştir. Artık daha fazla beklemek ve oylanmak istemiyoruz.

TMMOB örgütü olarak bulunduğumuz bu toplantıda, T.C. Hükümeti'nin Başkanı olarak sizden, sorunlarımızın önerilerimiz doğrultusunda çözülmesi ile ilgili olarak takvimi belirli söz almak istiyoruz. Birliğimiz, sorunların çözümünü doğrultusunda Hükümetinizce yürütülecek tüm çalışmalara doğrudan katkı olarak etkin görevler üstlenmeye hazırdır.

Sayın Başbakan;

Bilimsel teknik gelişme ve kalkınmayla, barış, demokrasi ve insan hakları arasında bir bütünsellik olduğu, ülkemizde de insanlarımızın bilincinde artık açıklığa kavuşmuş bulunmaktadır.

Bu gerçekten hareketle, ülkemizde barışın, teknolojik gelişmenin, ekonomik büyümenin ve toplumsal refahın sağlanmasının ilk koşulunun 12 Eylül rejiminin ülke barışını bozan, insan hakları ihlallerine yol açan, anti-demokratik hukuksal yapısının, daha fazla gecikmeden değiştirilmesi gerektiğini söylüyoruz.

Başta Anayasa olmak üzere demokratikleşmemizin önündeki yasal engellerin kaldırılması yönünde hükümetin daha kararlı ve ivedi bir programı hayata geçirmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Yeniden yaratılacak daha güçlü bir TMMOB, ülkenin kalkınması, katılımcı demokrasinin köklü biçimde yerleşmesi, halkın mutluluğu ve refahı, insan haklarının ödünsüz biçimde korunması yolundaki her türlü çabada hükümetin gereksinim duyduğu toplumsal desteğin önemli bir parçası olacaktır.

Bilgilerinize sunarız.

Teoman ALPTÜRK
Yönetim Kurulu Başkanı

MADENCİLİK EĞİTİMİ VE SORUNLARI SEMPOZYUMU YAPILDI

30 Kasım-1.Aralık tarihleri arasında ODTÜ ve H.Ü Maden Bölümlerinde katılımıyla "Madencilik Eğitimi ve Sorunları" adlı bir sempozyum düzenlendi. Oldukça renkli ve yoğun tartışmalara sahne olan sempozyum çok yararlı oldu. Üzücü olan tek şey sempozyuma olan ilginin azlığıydı. Doç. Dr. Vedat Didari "Üniversite ve Sorunlar" adlı tebliğinde genel sorunların yanında Karaelmas üniveritesi Maden Bölümünün gelişimini anlattı. Demir Kaya Acar "Meslek içi eğitimi" üzerine detaylı bilgiler verdi.

Prof. Dr. Halim Demirel "Üniversite ve Sanayii" işbirliğini anlattı. Bu konuda salonda yoğun tartışmalar oldu. Doç. Dr. Ahmet Ünal "Madencilik Eğitiminde Bilgisayar" adlı çok ilgi çeken tebliğinde bir mühendisin asgari bilmesi gereken seviyeyi ve ODTÜ Maden Müh. Bölümündeki gelişmeleri anlattı.

İkinci gün ilk tebliğ Prof. Dr. Günhan Paşamehmetoğlu'nun "Madencilik Eğitimi'nin Geleceği" adlı tebliğiydi. Dünyada Madencilik eğitiminin geleceğini anlatan Paşamehmetoğlu kendi bölümünün Avrupa ve Amerika'daki Maden Mühendisliği bölümleriyle ders programları açısından nasıl paralellik kurmak istediği konusunda bilçiyi verdi. Prof. Dr. Ergin Arıoğlu "Maden Mühendisliğinin Mesleki Alanları" konusunda yeni çalışma alanları için ilginç rakamlar ve gelecekte çalışılacak konular hakkında bilgiler verdi.

Son tebliğde ise Odamızın hazırladığı "Madencilikte Eğitim, istihdam ve

Yatırım" konusunu Ümit Yaşar Önder sundu. Özellikle yatırımların durma noktasına gelmesinden ve yeni açılan bölgeler hakkında bilgi verdi.

Öğled en sonra ise "Madencilik Eğitimi ve Sorunları" adlı bir panel yapıldı.

Panele Prof. Dr. Ergin Arıoğlu başkanlık yaptı.

Bülent Şentürk (TMMOB Maden Mühendisleri Odası)

Prof. Dr. Gülhan Özbayoğlu (Üniversite)

Dr. Avni Yazan (Özel Sektör)

Doç. Dr. Ahmet Demirci (Kamu)

Tayfun Küçük (Öğrenci)

Bülent Şentürk "yeni açılan bölümlere gerek olmadığı, mühendisliğin bir nosyon olduğu bunun iyi verilmesi gerektiği. Matematik, Fizik, kimya gibi temel bilgiler, Dinamik, Statik gibi mühendislik bilgileri, sonra Madencilik bilgileri daha sonra da Ekonomi ve Sosyal ilişkiler gibi bilgilerin verilmesi gerektiğini" söyledi.

Prof. Dr. Gülhan Özbayoğlu eğitimin ve yeni açılan bölümlerin son durumunu ortaya koydu, yeni bölüm açmak yerine eski bölümlerin dahi öğrenci 'dirimine gitmesi gerektiğini vurguladı. Dr. Avni Yazan ise deneyimlerinden çeşitli anılardan, yurt dışında gördükleriyle ilginç bir konuşma yaptı. Doç. Dr. Ahmet Demirci ise "bu ülkenin üniversite mezunlarına ihtiyacı olduğunu bunun içinde, yeni bölümlerin açılmasının gerektiğini" söyledi.

Tayfun Küçük ise öğrenci sorunlarını öğrencilerin eğitime nasıl baktığını anlattı.

Bundan sonra ise söz salona verildi. Son 2 saat salonun katılımıyla çok yönlü tartışmalarla geçti. Prof. Dr. Ergin Arıoğlu anlatılanları, tartışılanları topladı.

Sempozyum daha sonra Odamız tarafından kitap haline getirilecektir. Geniş bilgiler oradan edinilebilir.

NASIL BİR MADENCİLER BAYRAMI

Bu yıl 5 Aralık'ta bir madenciler bayramını daha kutladık. Bu bayram sadece Ankara'da değil; İstanbul ve İzmir başta olmak üzere birçok ilde ve işletmelerde kutlandı. Eğlenmek çok zor koşullarda çalışan madencilerin en doğal hakkıdır.

Son yıllarda bayramın amacı ve kutlanması hakkında yoğun tartışmalar yapılıyor, eleştiriler biçimi ve özü üzerinde yoğunlaşıyor. Bugünkü şekliyle, ülkemizin büyük bir bölümü, özellikle İstanbul ve Ankara'daki kutlamalara katılmıyor. Bu durumda doğal olarak üyelerden gelen eleştiriler artıyor. Gerçekten, her madencinin böyle bir bayramı kutlamaya hakkı vardır. (Ancak bu etkinliklerde, Odanın yolunu bayramdan bayrama hatırlayanlar ile Oda organlarında çalışanlar arasında da küçük farklılıklar, doğal olarak olacaktır.)

Sorunun özünü, bayramın bir gecede kutlanıyor olması oluşturuyor. Böyle bir bayramın kutlanmasından vazgeçilebileceğini kimse düşünmemektedir. Ancak, tüm üyelerin aynı gece Dede-man'da eğlenmeleri (yer ve parasal açıdan) pratik olarak mümkün olmayacağından, çok daha farklı yaklaşımların içinde olmamız doğru olacaktır.

Oda, üyelerinin bayramı nasıl kutlamak istediğini belirleyebilmek için gerekli platformları oluşturmalı, altyapı kurmalıdır. Ancak, tüm üyelerimizde bu konudaki önerilerini Oda organımız olan sosyal komiteye iletmeli ve belirli bir program geniş kitlenin katılımıyla oluşturulmalıdır.

Sektörümüz sürekli gerilemekte, mesleğimize yönelik saldırılar olmaktadır. Bizler sesimizi istediğimiz gibi duyuramıyoruz. Basını, televizyonu etkin biçimde kullanamıyoruz. Aralık ayının ilk haftası, Madenciler Haftası olarak ilan edilmelidir. Bu hafta konserler, söyleşiler, sergiler, dinletiler ve panellerle doldurulmalıdır. Tüm hafta boyunca, kamuoyunda gündüm oluşturulmalı, etkinliklerin bir kısmı televizyonlarda ve basında yer almalıdır. Her üyemiz, katılabileceği bir etkinlik bulabilmeli ve bu etkinlikler madencilik faaliyeti olan her yerde yapılmalıdır. Bu zengin etkinlikler içerisinde de bir günlük bayram gecesi önemini kaybedecektir.

Bu yıl Ankara'da 30 Kasım-1 Aralık arasında 2 günlük "Madencilik Eğitimi ve Sorunları" konulu bir sempozyum düzenlendi. Hep birlikte davranırsak eğitici, öğretici ve eğlenceli bir hafta kutlayabileceğimize inanıyor, nice bayramlara diyoruz.

BÜLTEN KURULU

MESLEK ANILARI

Yakup KESKİN / Maden Mühendisi

İsmet KASAPOĞLU / Maden Y.Mühendisi

Değirmisazdaki Staj Günleri I Buruk Bir Anı...

Yıl 1945, okul dönemi sona ermiş; son olarak, diploma tezi hazırlamak üzere, altı ay süreyle yurt sathındaki çeşitli maden işletmelerine gönderildik. Biz dört arkadaş (Ben, Resul Samuray, Mehmet Akaydın ve Süleyman), GL'ne bağlı Değirmisaz Linyit işletmesi'ne gönderilmiştik. Değirmisaz oldukça küçük bir işletme idi. Biz Staja başladığımızda, işletmede, Zonguldak Maden Teknisyen Okulu birinci dönem mezunlarından üç arkadaşımız vardı. İşletme Müdürü de Maden Y.Mühendisi Hikmet Sözen Bey'di. Biz staja başladıktan kısa bir süre sonra, görevli teknisyen arkadaşlarımız yedek subay okuluna gittikleri için, onların sorumlu oldukları üniteler bizlere verildi ve bu suretle, ilk sorumluluğumuzu bu son stajda üstlendik. İşler, çok iyi durumda; üretim ise, programın üzerinde seyrediyordu. Hikmet Bey fevkalâde çalışkan, takipçi ve çok ciddi bir insandı. İşlerimizin iyi gidişi nedeniyle, onunla olan iş ilişkilerimiz de olumlu bir düzeyde seyrediyordu. Özellikle günlük üretim hesaplarını, vardiya sonu kendisine ben verirdim. Aramız çok iyi idi. Stajın sonlarına doğru işe iyice girmiştik, sosyal açıdan vaki taleplerimiz geri çevrilmiyordu. Değirmisaz, Tavşanlı'ya bağlı çok küçük bir yerleşim yeri idi. Yöre, istasyon şefliğine bağlı küçük bir çay bahçesi, ormancılara ait bir bina, işletme bina ve misafirhanesi ile bir kaç bakkal dükkanından ibaretti. Bu küçük yerde kısa sürede tanınmış ve yöre insanının adeta saygınlığını kazanmış bir halimiz vardı. İstasyonun çay bahçesine çıktığımız zaman bize en çok ilgi gösteren kişi, yörenin en yaşlısı ve en itibarlısı Efe Ali idi, Sakarya Muharebeleri'nde düşmana karşı savaşmış, süvari çetesi başı, Atatürk tarafından taltif edilmiş, pek muhterem bir harp malûlü idi.

Bir ara, Efe Ali'nin ocak puantörü olan torununun, karpit hırsızlığı yüzünden, işinden olması gündeme gelmişti. O devirde, ocakta karpit lâmbaları kullanılırdı. Bu sebeple, önemli düzeyde karpit tüketimi vardı. Aynı zamanda, failleri belirsiz karpit hırsızlıkları yapıldığı dillerde dolaşıyordu. Böyle bir ortamda, Efe Ali'nin torununun gerçek bir karpit hırsızı olduğu saptanmıştı ve bu nedenle, işinden olması da kaçınılmazdı. Böylesine ciddi bir olayı bir kaç yevmiye ceza ile atlatıp işine devam edebilmesi için, Hikmet Bey'den af ricasında bulunmak üzere, Efe Ali ve ailesinden bir teklif aldım. Aslında bu teklifi ben de benimsemiştim. Çünkü, delikanlı yeni evlenmiş; bir yuva kurmuş; bir sürü borca girmiş ve bütün bunlar, beni etkilemiş olsa gerek ki, acıma hissine yenik düşerek, konuyu Hikmet Bey'e götürmüş ve af dileğinde bulunmuşum. Hikmet Bey, beni baştan gayet mülayim karşıladı ve "Otur bakalım Yakup." diyerek, bana aynen şu ifadeye bulundu: "Bak kardeşim, acıma hissi az ya da çok her insanda mevcuttur. Ancak, Devlet işinde, bu gibi olayları, acıma hissine yenik düşerek yargıladığımızda, sevk ve idarede zaafa düşer ve bu nevi ciddi olayları önleyemezsiniz. Bunu ileride daha iyi anlayacaksınız." dedi ve kararından dönmedi.

Kırk yılı aşkın iş hayatımda, buna benzer olaylarla karşılaştığımda, Hikmet Sözen Bey'in bu sözlerini hep hatırlamışım.

1991 yılının ilk bahar ayları idi. Bay Alaton'un Zonguldak için ürettiği dahiyane fikirlerinin gündemden inmediği günlerden bir gün.

İTÜ Maçka Sosyal Tesisleri'nde bir panel. Öyle her zaman rastlanan türden değil. Giriş ücretli, buna rağmen ilgi yüksek. İzleyiciler arasında, Bedrettin Dalan emekli büyükelçi Rahmi Gümrükçüoğlu ve şu sıralarda İkinci Cumhuriyet'in kuruluşuna soyunan gazeteci Mehmet Altan göze çarpıyor.

Madencilik mesleği ile ilgili birkaç kişiyiz ve davetsiz misafir olarak tesadüfen oradayız.

Panelde konuşmacılar, Bülent Ecevit, Isak Alaton ve Tınaz Titiz.

İlk söz Isak Alaton'da, diyor ki:

- İşte Zonguldak'ın formülü. Maliyet yedi, bunun ikisi işçilik, geriye kalan beside işletme; üretimden elde edilen sadece iki. Bu durumda tek çözüm, işletmeleri kapatmak, işçinin ücretini de açıktan ödemek.

İkinci sırada Tınaz Titiz'e söz veriliyor.

Diyor ki:

- Zonguldak'ta nelerin yapılabileceğini bulmak için, önce nelerin yapılmaması gerektiğini tesbit etmek gerekir. Devam ediyor, ancak konuşmaları içinde, bir zamanlar bu işletmelerin yönetiminden sorumlu Bakan olduğuna dair hiç bir işaret yok.

Son söz Bülent Ecevit'e veriliyor. O da:

- Zonguldak'ın kurtuluşu evliliktedir diyor ve ekliyor; linyit üretenler aşın kâr ederken taşkömürü üretimi zarar ediyor. O halde bu kurumları birleştirirsek, mesele çözülmüş olur diyor.

Panel yöneticisi soru yöneltmek isteyenlere veya katkıda bulunmak isteyenlere söz veriyor. Bizimle birlikte davetsiz misafirlerden olan İTÜ Maden Fakültesi öğretim üyelerinden Prof. Dr. Güven ÖNAL söz alarak:

- Zonguldak'ın böyle seçkin bir topluluk önünde tartışılmasının memnuniyet verici olduğunu belirtiyor ve konuşmacılar arasında meslekten birinin bulunmayışını yadırgadığını söylüyor.

Tınaz Titiz derhal söz istiyor ve aynen şunları söylüyor:

- Biz herşeyi tartışabiliriz. Burada Zonguldak ve madencilik yerine "hayvancılık" da konumuz olabilir idi. Biz o zaman bu tartışmaya "çobanlar" da mı davet etmeliydik? -

Buruk anımız burada bitiyor. Bülteni elinde tutan siz okuyucuya soruyorum.

- Zonguldak'ın kaderi değişebilir mi?

TKİ GENEL MÜDÜRÜ İLE GÖRÜŞÜLDÜ

19.1 .1993 günü saat 11.00'da TKİ Genel Müdürü Sn. Yusuf CEBİ ile bir görüşme yapıldı. Görüşmeye, Oda Başkanımız Sn. Asım KUTLUATA başkanlığında Jeoloji, Makina, Kimya, İnşaat ve Elektrik Mühendisleri Odasından gelen birer temsilci, bu odaların Genel Müdürlükteki temsilcileri ve ADL ile OAL temsilcilerimizden oluşan 14 kişilik bir heyet ile gidildi.

Görüşme Oda Başkanımız Sn. KUTLUATA'nın giriş konuşmasıyla başladı. Oda başkanımız konuşmasında Genel Müdürümüze yeni yıldaki çalışmalarında başarılar diledikten sonra Temmuz 92'de kendisiyle yapmış olduğumuz görüşmede teknik elemanların ücret ayarlamalarıyla ilgili olarak önümüzdeki dönemlerde bu konuyla ilgili olarak en iyi uygulamayı yapacağına dair verdiği sözü hatırlattı. Genel Müdürümüze ise, verdiği sözü unuttuğunu ve Ocak '93 zammını olduğu gibi yansıtmayı düşündüğünü fakat bu zammın yansıtmasıyla 2 no.lu cetveldeki sözleşmeli ücretinin 1 no.lu cetveldeki amirlerinin ücretini geçmesinin belki sıkıntı yaratabileceğini söyledi. Bunun karşısında görüşmeye giden arkadaşlarımız iki cetvel arasında statü farklılığı olduğu için bu farkın olabileceğini ve bu sorunun daha çok idari personel arasında sözkonusu olabileceği, teknik personel için sıkıntı yaratmayacağını dile getirdiler. Gelişen konuşmalar neticesinde Sn. CEBİ değişik alternatifleri değerlendirip bu konu çerçevesinde kendi yetkisini de kullanarak yapabilecekleri en iyi seçeneği uygulayacaklarına dair söz verdiler.

Daha sonra, personel uygulamalarındaki çelişkiler yabancı dil tazminatının her müessesede farklı uygulanması ve nema ödemelerinin bazı müesseselerde eksik yapıldığına dair görüşler dile getirilip bu konuda OAL temsilciliği tarafından hazırlanan bir rapor Genel Müdürümüze sunuldu.

Yaklaşık bir saat süren görüşme Sn. Yusuf CEBİ'nin teknik elemana yaklaşımının çok olumlu olmasından oldukça yararlı bir görüşme olarak tamamlandı.

Derviş GÜLTEKİN

TMMOB Mühendisleri Odası

TKİ Temsilcisi

FENNİ NEZARETÇİ UYGULAMASI...

Fenni nezaretçi uygulamasındaki yasal boşluklarla ilgili olarak meslektaşımız Sn. M.Y.Ethem'in Maden Dairesi'ne yazdığı dilekçenin bir suretini, SMMH sunan üyelerimize yarar sağlayacağı düşüncesiyle yayınlıyoruz.

Enerji ve Tabii Kaynaklar

Bakanlığı

ANKARA

Mevzu= Maden sahası fenni nezaretçiliğinden istifa halinde, ruhsat sahibinin lehine olan noksan prosedür hk.

Hukuku... ne ait olan.... ili,.... ilçesi... köyü hudutları dahilindeki ....'lu Maden (Krom) Sahası'nın fenni nezaretçiliğinden istifa ettiğimi hem Maden Dairesi'ne hem de Ruhsat sahibine yazılı olarak bildirdim.

29.9.1992 günü Maden Dairesi'nde yaptığım araştırmada, istifamın dosyaya işlendiğini ve ruhsat sahibi şirkete de durumun yazılı ile bildirildiğini öğrendim. Bu arada "1985 yılından beri, valiliklerde Maden irtibat Memurluğu olmadığı için keyfiyetten.... Valiliğinin (veya Emniyet Müdürlüğünün) haberdar edilmediğini" de tesbit ettim.

Bu durumda,

+ Eğer ruhsat sahibi kötü niyetli ise maden mühendisinin tanzim etmiş olduğu Fenni nezaretçi Beyannamesi'ni gerekli muamelelerin tekamülü için kullanmaya devam edebilir. Nitekim aldığım son istihbarata göre mezkur maden şu anda çalışmaktadır ve başında bir maden mühendisi yoktur,

+ istifadan Valiliğin haberi olmadığı için maden pratikte kontrolsüz olarak işletilebilir. Bu durumun tevliht edebileceği zarar sayı bakanlığınızda malûumdur.

Yukarıdaki izahatım muvacehesinde, "fenni nezaretçilikten istifa söz konusu olduğunda keyfiyetten ilgili valiliğin haberdar edilmesi" yollu bir talimatın Maden Dairesi Başkanlığı'na verilmesi gerektiği inancındayım.

Konunun incelenmesi, gereğinin yapılması ve durumdan bana da bilgi verilmesi hususlarını emir ve müsaadelerini arz ederim. 30.9.1992

Saygılarımla,

BURSA MESLEK ODALARI PLATFORMU

Dünya Kalite Gününde Demokrasinin Kalitesinin Yükseltmesini İstiyoruz

Bugün 12 Kasım 1992 "Dünya Kalite Günü" Yediğimiz yiyecekten, soluduğumuz havaya, giydiğimiz giyecekten eşyaya kadar herşeyde kalite arıyoruz, bu en doğal hakkımız, insanın en doğal haklarından biri de kaliteli bir Demokrasi'de yaşamaktır.

Bugün Türkiye'de işbaşında olan siyasi iktidar demokratikleşmeyi sağlayacağını söyleyerek hükümet oldu. 12 Eylül'ün izlerini sileceklerini, iş barışını sağlayacaklarını, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nda değişiklik yapacaklarını, işkenceyi kaldıracaklarını vaad ettiler. Bizde artık Türkiye'de insan haklarına saygı duyulacağını umuyorduk. Ama görüyoruz ki, Hükümet kurulu bir yıl olmasına rağmen, bu konularda hiç bir olumlu gelişme yok. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Yasa tasarısı ile Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nda değişiklik öngören yasa tasarısı hala TBMM'de görüşülmedi. Bunun sonucunda, Türkiye'de bazı insanlar, hala gözaltında kaybolmakta, nerede oldukları, yaşayıp yaşamadıkları bilinmemektedir. Yıldız Üniversitesi Harita Mühendisliği öğrencisi Ayhan Efeoğlu da bunlardan biridir ve 6 Ekim günü gözaltına alınmıştır. Ailesinin tüm aramalarına rağmen nerede olduğu belli değildir. Bu durum biran önce aydınlanmalıdır.

Günümüzün en önemli Demokrasi sorunlarından biri de yargısız infazlardır. Güvenlik güçlerinin terörist olduğunu açıkladıkları gençlere karşı yürüttükleri yargısız infaz uygulamaları ve bu kişilerin sağ ele geçirilmeleri konusunda yeterli duyarlılığın gösterilmemesi demokrasi güçlerini kaygılandırıyor. Hukukun önemli bir temsilcisi ve savunucusu olması gereken Yargıtay Başkanı'nın, devletin teröristlere karşı, teröristlerin yöntemi ile mücadele etmesi gerektiğini açıklaması bu kaygının haklılığını kanıtlıyor,

* Cezaevlerinde insan onuruna aykırı uygulamaların bir an önce kaldırılmasını ve zindancı zihniyete son verilmesini istiyoruz.

* Ülkemiz halkı en az Avrupa halkları kadar demokrasiye layıktır. Artık biz işkencelerin, yargısız infazların ve gözaltında kaybolmaların olmadığı bir ülkede yaşamak istiyoruz.

* Hukukun üstünlüğüne dayalı tam ve eksiksiz bir Demokrasi istiyoruz.

* Etnik kökeni ne olursa olsun ülkemizdeki tüm insanların demokratik haklardan eşit şekilde yararlanacakları, birlikte ve kardeşçe yaşayacakları bir ortamın oluşturulmasını istiyoruz.

* Yurtta ve Dünya'da barış istiyoruz.

* iktidardaki ve muhalefetteki tüm siyasi partiler ve demokrasiyenin yanı sıra diğer tüm kişi kurum ve kuruluşları, bu konularda aynı duyarlılığı göstermeleri için göreve çağırıyoruz.

ŞİİR

SİYAH ALEVLER HAVZASI

silme manşet geçmişler
bir de resimlemişler
genişliğini göğüslerin
sırf pazu kolları
kalem tutmamış
hep kazma sallamış elleri

bu bir ajitasyon haberi
proleter gazetelerde
işveren bültenlerinde
besili işçiler
inandırıcı görüntüler
teleanifestolarda

dökülüştü eskimiş tırnakların
iskeletlerin yürüyüşü ocak başlarına
boğuluyor bunlar sansür odalarında

kurumuş gözleriyle sevimli
elmacık kemikleriyle cesur
hepsi de ölümden menkul
hepsi de yedi çocuğa münhasır

bizimkiler mi nasıl yaşıyorlar

önce sizinkiler

sendikal alıcıkuşlar
işveren akbabalarla
al takke ver külah
zarar ederken kârlarından
birbirlerini yerken

bizimkiler mi

kırmızı tükürükleri avuçlarında
kardeşliğiyle kara hincin
karbonlu türkülerle yaşıyorlar

alıp götürmez kimseyi umutsuzluğa
kır yaşında biten başlangıçlar

zonguldak hiroşimasında
günbatımı bir baba ölür
bin yetim doğar ardından

bin öksüz doğar
aç-iskelet annelerin

Metem ALPSAR / Maden Mühendisi

simsiyah karınlarından

karanlık şafaklarında
siyah alevler havzasının

kemikler kırılır
ezilen et
sevdalı iliklerden
bembeyaz namuslar akar
kara altın mezarlık kokar
kömür selvisi kokar
insan kokar

bizi ah bir bilseniz
yeryüzündeki
gökyüzü gözlü insanlar
güleriz ocaklar dolusu
güleriz
düşlerinizde bile görmediğiniz kadar

ah bir görseniz
dişlerimiz ak
gözlerimiz ak
yüreğimiz ak
hiçbir yerinde böyle kolay kolay değildir
dünyanın
beş vakit ölüme yatıp
ölüme kalkıp kırk rekat
böyle ağır dolusu gülererek yaşamak

vardiyalı ölümlere doğduk
vardiyalı yaşamlara
arasât havzasında çoğalınız
çoğalınız zonguldak hiroşimasında
kanımız kömür bulaştığı
terimiz kan
artık geçti hükmü ölüm acılarının
yaşayacak bunca insan

kan tutacak çocuklarımızı
çocuklarımız sevdalı yaşamları tutacak
onlar da bizim gibi hep
vardiyasız acılarla
siyah alevler havzasında yaşayacak.

MADENCİ MARŞI

Selam ver selam ver, sesin daha güre
Kara elmas siyah nur demek kömür
Kara elmas siyah nur demek kömür
Alnını sür, alnını sür.

Açık gül alnının kırışıkları
Sönük lambam yener hep ışıkları
Sönük lambam yener çıksam dışarı
Hep ışıkları hep ışıkları

İçinde önünde, cevherle maden
Elinde toprağı altın yapar fen
Elinde toprağı altın yapar fen
Yap taç dilersen, yap taç dilersen.

O taçta arma, şu kazma çekiç
Onun saltanatı kimde vardır hiç
Onun feyyazlığı nerde vardır hiç
Bu nuru iç, bu nuru iç

Sevgili meslektaşlarımız, yukarıda okumuş olduğunuz Türk Madenci Marşı, 1928 yılında Maden Yüksek Mühendisi değerli şairimiz Behçet Kemal Çağlar tarafından yazılmıştır. Bestesi uluslararası madencilik marşlarının ay-nısı olup, şiir buna göre düzenlenmiştir.

ODADAN HABERLER...ODADAN HABERLER...

ODAMIZIN 11.01.1993
TARİHİNDE BAŞBAKAN SN.
SÜLEYMAN DEMİREL'E
SUNDUĞU MADENCİLİK
SEKTÖRÜ ÜZERİNE
GÖRÜŞLERİ

Sektörümüz 80'li yıllarda dünya ölçeğinde yaygınlaşan ve en şiddetli sancuları da metal madenciliğinde duyulan yaygın bir kriz yaşadı. Yüzyılın en sarıncı denebilecek krizi iki ana bileşenden oluşuyor. Bunlardan birincisi, son 25 yılda hızla yeni yataklar bulunması sonucu aşırı arz fazlalığı oluşması ve yeni ikameler geliştirilmesi dolayısıyla; anılan onyıllın sonuna doğru baz metal fiyatlarında gözlenen arızı fiyat sıçraması ile hem çok cüzi, hem de sporadik talep konusu olan birkaç emtia istisna kalmak kaydıyla, maden ve metal fiyatlarının tepetaklak inişi gibi konjoktürel eğilimlerden; ikincisi ise, çevre konularıyla ilgili olarak global ölçekte gelişen bilinç ve hurda kaynaklı ikincil üretimin başdöndürücü bir hızla artışı gibi istikrarlı ve uzun vadeli eğilimlerle endükle-niyor.

Doğal ve kaçınılmaz olarak ülkemize de yansıyan global krize ek olarak madenciliğimiz, 80'ler boyunca hızı kesilmeyerek sürdürülen hasmane bir "icraat'a da maruz kaldı. Bu tesbit, yalnız bizce değil "icraat'ın mağduru olan işçisi ve işvereni ile birlikte sektörümüzdeki insan unsurunun %100'ünce kabul görmüştür. İstatistik veriye gerek yoktur. Global "serbest rekabet reçeteleri"nin, hastalığa teşhis konulmasına bile gerek duyulmaksızın, "haksız rekabete" dönüşerek madenciliğe dayatılması sonucunda ortaya çıkan, bu tezimizin en bariz kanıtlarıdır.

Madenciliğimizin sorunlarını vaz getmeye ve tartışmaya, birkaç sayfa değil, birkaç gün süren Ulusal Şura'nın gündemi bile yetmemektedir. Bu itibarla, ayrıntılı bir öneri dökümü yerine, ilke belirleme doğrultusundaki görüşlerimizin aktarılması yoluna gidilmiştir.

• **Politikaların içeriği, kesinkes uzmanlar eliyle doldurulmalı ve bürokratik ya da akademik unvanı her ne olursa olsun, MADENLERİN İSTİHRACI, ZENGİNLEŞTİRİLMESİ, İZABESİ ve RAFİNASYONU UĞRUNA YILLARINI HARCAMIŞ OLANLAR DIŞINDA HİÇ BİR KİMSE BU UZMANLARIN İŞİNE KARIŞMAMALIDIR. §**

Ülkemiz, şiddetle muhtaç olduğu halde bir madencilik stratejisinden yoksundur. Oysa ki, madencilik, vazgeçilmeyecek ölçüde stratejik bir sektördür. Türkiye, daha fazla vakit kaybetmeden, ancak köklü siyasi iktidar değişikliklerinde gözden geçirebilecek kalıcılıkta bir madencilik stratejisi tayin etmek zorundadır. Bu stratejisinin ana çerçevesi, elbette ki, ülke yönetiminin sorumluluğunu omuzlarını ekonomik-politik uygulamalarıyla çizilecektir. Ancak, bu politikaların içeriği, kesinkes uzmanlar eliyle doldurulmalı ve bürokratik ya da akademik unvanı her ne olursa olsun, MADENLERİN İSTİHRACI, ZENGİNLEŞTİRİLMESİ, İZABESİ ve RAFİNASYONU UĞRUNA YILLARINI HARCAMIŞ OLANLAR DIŞINDA HİÇ BİR KİMSE BU UZMANLARIN İŞİNE KARIŞMAMALIDIR. Devlet, tayin edeceği stratejiyi uygulayabilecek taşra örgütlenmesini — en azından bölgeler düzeyinde— gerçekleştirilmelidir.

Aynî sermaye ve yetişmiş teknik eleman gücü bakımından, dünyada bir eşi daha bulunmayan MTA gibi bir kuruluşa sahip olduğumuz halde, ülkemizin en büyük iki limanını bağlayan ana artere (E24) birkaçyüz

metre uzaklıkta onmilyonlarca yıldır duran bir altın madeni, üç-beş yıl önce ülkemize gelen yabancılar eliyle bulunmuştur. Hepimiz açısından dayanılmaz bir zillet olan bu gelişme, ülkemizin yeterince aranmadığının da en bariz kanıtıdır. Devlet MTA kurumunun geleceği ve işlevi konusunda kesiri bir tavır takınmalıdır. "...Maden arama son derece riskli bir yatırımdır; devletin bu riske girecek gücü yoktur. Özel sektörün de hiç yoksa kim gireceksen girsin." politikası terk edilmeli ve MTA, çağın gereklerine uyarlanarak yeniden yapılandırılıp ihya edilmelidir.

Özel sektör, vergi muafiyeti gibi uygulamalara ek olarak, alt yapı kolaylıklarının sağlanmasıyla ve ayrıca, madenlerden azami ölçüde katkıda değer sağlayacak yatırımlara girişme yönünde teşvik edilmeli; 80'li yıllar boyunca maden ithalatını ve fiktif madenlerin işletilmesini finanse etmekten başka hiçbir işe yaramayan "Madencilik Fonu", Sayıştay denetiminde derhal tasfiye edilerek, asli görevi özeli-kamusu ve küçüğü-büyüğü ile madenciliği finanse etmek olan Eli BANK, yeniden ayakları üzerine dikilip sektörümüzün dışındaki girişimlere sağmalhk etmekten kurtarılmalıdır. Ayrıca dünya piyasalarında dalgalanmalar, damping uygulamaları; özellikle küçük ve orta ölçekli maden işletmelerini zor duruma sokmakta, iflasın eşiğine getirmektedir. Bu olumsuz tablosunun ortadan kaldırılabilmesi için Maden Ofisi kurulması bu konumda olan şirketlerimize belli bir güvence ortamı sağlayacaktır.

Yukarıdaki ilkeler, gırtlığına kadar batağa saplanmış madencilik sektörünün soluk alabilmesi için, acil önlemlerin alınmasına yol açacak "olmazsa, olmaz" nitelikli önkoşullardır. Bu ilkeler çerçevesinde uygulanacak bir madencilik politikası oluşturulmaksızın, madenciliğin hiçbir özgül sorunu çözüme kavuşturulamaz.

"Zonguldak Krizi" ise madenciliğin genel krizi kapsamındaki ayrı bir başlık altında ele alınıp

ODADAN HABERLER... ODADAN HABERLER..

irdelenmesi gereken ve ülkenin hiçbir kurumunun tek başına çözmeye gücü yetmeyen bir sorunlar yumağı haline dönüşmüştür. Çeyrek yüzyılı aşan birikimlerle dağ gibi yığılan Zonguldak'ın ve TTK'nun sorunları için çare olabilecek kısa vadeli ve günü birlik hiçbir çözüm yoktur. Alınacak her tür palyatif önlem, bir önceki uyuşturucu dozunun etki süresini kısaltmaktan öte bir yarar sağlamayacaktır. Et-ürnak örneği iç içe geçen Zonguldak-TTK sorunları, ildeki bütün toplumsal taraflar açısından adil ve kalıcı bir çözüme kavuşturulamazsa, ülke ölçeğinde sosyopolitik huzursuzluk odağı olmaya devam edecektir.

"Zonguldak Krizi"nin tırmanışı iki yaklaşımla engellenebilir. Bunlardan birincisi, Zonguldak Metropolü'ndeki üretim tarzının, taşkömürüne dayalı tek boyutlu kimliğinden arındırılmasıdır. Görüşlerimizin sunulduğu hükümetin program hedefleri arasında da öngörülen bu yaklaşımın irdelenmesi, uzmanlık alanımızın dışındadır, ikinci yaklaşım ise TTK'nun dirtilmesidir.

İkinci yaklaşım, TTK'nun mali teknik, teknolojik ve idari açıdan a'dan z'ye yeniden yapılanarak rasyonalize edilmesi sayesinde gerçekleşebilir. Yüz milyonlarca ton koklaşabilir taşkömürünün yeraltında terk edilmesini başka bir yoldan engellemek mümkün değildir. Bu rasyonalizasyonun nasıl gerçekleşeceği, henüz havzaya uğramamış olan katılımcı-demokratik yöntemlerle tartışılarak tayin edilmelidir. Zira, TTK'nun sorunları, teknik boyutları çoktan aşarak ulusal düzeyde tartışılan sosyal bir yara haline dönüşmüştür. Önerdiğimiz yöntemin uygulanabilmesi için, 1992/2 sayılı Başbakanlık Genelgesinin kapsamından, Zonguldak ili için özel bir yönetmelik ekstre edilebilir.

TTK'nun sağlıklı bir işletmecilikle yeniden hayata kavuşturulması, herşeyden önce, iyi niyete, kararlılığa ve açıklığa ba-

ğımlıdır. Devleti yönetenler, TTK'nu yaşatmak ya da yok etmek yönünde kesin bir karara varmalı ve her türlü "parlamento aritmetiği" endişesinden arınarak, alacakları kararı, Zonguldak ve Türkiye kamuoyu önünde açık seçik telaffuz etmelidirler.

Devleti yönetenler, yalnız TTK konusunda değil, tüm KİT'ler ile ilgili olarak cerrahi müdahale niteliğinde cesur siyasi kararlara artık varmak zorundadır. Ancak, bazı çevrelerin, sadece madencilik bilimini değil, tıbbi terminolojiyi de tahrif ederek lanse ettikleri gibi, "kapatma", cerrahi bir müdahale değildir; "ötanazf'dir. Ötanazi ise, hastanın kendisinin ve sahplerinin ikna edilmemesi halinde, bir çözüm değil, "gayri insani" ve "gahırı ahlaki" bir uygulama olmanın ötesine geçemez.

Gerek yukarıda anılan yöntem önerisi, gerekse yer darlığı açısından, TTK'nun sorunlarını tek tek vaz ederek tartışacak konumda değiliz; bu itibarla, ayrıntılı bir öneri dökümü yerine, ilke belirleme doğrultusundaki görüşlerimizi aktaracağız.

Eğer TTK yaşatılacaksa (ki yaşatılması gerekir), verimliliğin, iş güvenliğinin ve çığırından çıkan iş disiplininin yeniden tesis edilmesi gerekmektedir.

Adı var kendi yok "serbest rekabet" ya uygulanmalı ya da uygulanmamalı; her tür ithal kömür hiç bir denetim ve kısıtlamaya tabi tutulmaksızın, gümrük kapılarından içeri girerken, TTK'nun pazarlama imkanları, devlet eliyle örselenmeli ve hayati öneme haiz yatırımların önü açılmalıdır.

Yukarıdaki ilkeler, komaya sokulan Zonguldak Havzası'nın hayata dönebilmesi için gereken acil önlemlerin alınabilmesine yol açacak "olmazsa, olmaz" nitelikli koşullardır. Bu ilkeler çerçevesinde başlatılacak dönüşümler gerçekleşmesizin, TTK'nun hiç bir özgül sorunu çözüme kavuşturulamaz.

BÜLTEN KURULU

Kurul 6 üyeden oluşmaktadır.

- 1) Bülent ŞENTÜRK
- 2) Veysel ÖZDEMİR
- 3) Ertuğrul IŞIK
- 4) Hasan YILMAZ
- 5) Muzaffer GÜR
- 6) Özgür İNCEEFE

ODAMIZ SOSYAL
KOMİTESİ
ÇALIŞMALARINA
BAŞLADI. KOMİTE
CUMA GÜNLERİ
SAAT:18'DE
TOPLANİYOR
KATKILARINIZI
BEKLİYORUZ.

ODA LOKALİ ACİLDİ.

Burada çeşitli sosyal ve kültürel etkinlikler düzenlenmesi düşünülmektedir. Yapılması öngörülen, söyleşi, konferans, müzik, briç, satranç turnuvaları gibi etkinlikleri mümkün olduğunca zamanında sizlere duyurmaya çalışacağız.

DÜNYA PİYASALARINDAN HABERLER

SODA TÜKETİMİNDE ARTIŞ BEKLENİYOR

Dünya soda üretiminin, 80'lerin sonunda hızla artarak 1990'da 32 Mt'luk bir maksimuma ulaştığını vurgulayan yeni araştırmalar, aynı dönemde, tüketimin de istikrarlı bir artış göstererek 1985'deki 16.8 Mt'luk düzeyinden 1990'da 19 Mt'a yükseldiğini ortaya çıkardı.

Cam imalatı toplam soda üretiminin yarısını kullanarak en büyük tüketici olma konumunu halen sürdürüyor. Soda, cam imalinde kullanılan hammaddelerin en pahalısı olduğu için, uzun yıllar boyunca, imalatçılar "hafifleme" (daha az cam kullanarak, aynı hacimde kap-kacak yapımı) ve hurda kullanımı gibi yöntemlerle maliyetleri düşürme yoluna gitmiş ve bu yüzden cam hammaddelerinin talebinde genel bir gerileme görülmüş; ancak, bu eğilimin etkileri, daha çok kap kaçak imaline münhasır kalmıştı. Sodanın en büyük kullanım alanı olan cam imalinin %35'i, hala, "hafifleme" ve hurda kullanımı gibi eğilimlerden fazla etkilenmemiş ve örneğin, ABD ve AT ülkelerindeki düz cam imali, 1980-90 döneminde %12'lik bir artış kaydederek hammadde talebinin büyümesine önemli bir katkıda bulunmuştur. Yeni araştırma sonuçlarına dayanılarak, "hafifleme" ve hurda kullanma gibi eğilimlerin hammadde talebi üzerindeki olumsuz etkilerinin, 80'li yıllardaki kadar önemli olmayacağı tahmin ediliyor.

Son yıllarda, metal ve plastik gibi alternatif ambalaj malzemelerinin rekabetinden zarar gören cam kap-kacak talebindeki büyüme oldukça yavaşladı. Ancak, yeni gözlemler, AT ülkeleri'ndeki cam kap imalinde, 1987'den bu yana cesaret verici canlanmalar başladığını; bunun da camın yeniden devreye basılma kolaylığından ve çevre açısından kabullenebildiği doğrultusunda uyanan tüketici bilincinden kaynaklandığını ortaya koydu. Aynı kaynaklar, bu tür eğilimlerin özellikle Avustralya'da rağbet gördüğünü ve ABD cam Ambalaj Enstitüsü'nün, cam kap-kacığın bariz üstünlüğünü tanıma yönünde, yoğun çalışmalar yürüttüğünü bildiriyor.

Cam imali dışındaki alt sektörlerden sabun ve deterjan endüstrisinde de tüketim artışı bekleniyor. Deterjan imalinde kullanılan Na bileşiklerin sodyum tripolifosfat (STFP) ve sodyum silikatlardır. Dere ve göl sularında ötrofikasyona yol açtığı ve bu yüzden, fosfat içerikli deterjan kullanımı-

nın, birçok ülkede kısıtlanmış (ve hatta, yasaklanmış) olması nedeniyle, deterjanlardaki STPF kullanımının sürekli azalacağı bildiriliyor. Ne var ki, soda kullanımının bu cephesindeki kesintinin sodyum silikat tüketimindeki artışla dengelenmesi ve deterjanlardaki STPF kullanımının doğrudan doğruya ani soda ile ikame olması bekleniyor.

Özellikle, K. Amerika'nın kağıt sanayisinde ve boksitten alümina üretiminde, kostik sodayı anhidrid sodanın ikamesi, giderek cazipleşen bir ilgili odağına dönüştü. ABD'nde, 60'larda kesintiye uğrayan Al rafinerilerindeki soda kullanımı, 80'lerin sonunda yeniden başladı ve oldukça yararlı bir ek talep yarattı.

Bilindiği gibi, en büyük soda üretim kapasitesi ABD'nde bulunmaktadır. Halen 9,9 Mt/yıl mertebesinde olan bu kapasitenin 90'ların ortalarına doğru 11 Mt'a kadar çıkması bekleniyor. ABD, iç talebi karşıladığı gibi, her yıl 2 Mt'dan az olmamak kaydıyla soda ihraç etmektedir. Ancak, bu ülkedeki üreticiler, Çin HC ve G. Afrika gibi iki büyük pazarı yerli üretimin talebi karşılayacak düzeye ulaşması nedeniyle son yıllarda ellerinden kaçırdılar. Bununla birlikte, Çin HC'nde, tüketimin 2000'de ikiye katlanması beklendiğinden, 90'ların sonuna kadar bu ülkeye kesilmeksizin büyük ölçekte ihracat yapılacağı tahmin ediliyor. Bir diğer yandan, Batı Avrupa'nın 1983'de uygulamaya koyduğu antidamping gümrük mevzuatının yürürlükten kalkışıyla birlikte, ABD üreticilerinin bu ülkelere de ortalama 0,25-0,30 Mt/yıl tutarında ihracatta bulunmayı hedefledikleri bildiriliyor. ABD kaynaklı soda ithalatının AT ülkelerince çok tiz denetimlere tabi tutulması nedeniyle, ABD üreticilerinin, antidamping gümrük mevzuatını yeniden uygulanmasını engelleyebilecek fiyat ayarlamalarına gitmeleri bekleniyor.

DOĞU AVRUPA MANGANEZ TÜKETİMİNDEKİ KİLİT MEVZİLERİNİ KORUYOR

Tüketici ve üretici ülkelerdeki Mn Sanayisi üzerinde, son ekonomik gerilemenin yaratılmasını etkileyen yeni pazar araştırmalarının sonuçları, Mn talebinin, 1989'da çıktığı doruktan, 1990-91'de çelik üretimini düşmesine paralel olarak, inişe geçtiğini ortaya koydu.

Çelik sektörünün 1992'de toparlanması beklendiği halde, 25 Mt'luk dünya Mn tüketiminin 90'lı yıllar boyunca düşeceği tahmin ediliyor. Sanayileşmiş ülkelerdeki yoğun çelik kullanımının kesintiye uğraması ve çelik üretimindeki verimlilik artışlarına paralel olarak, sanayileşmekte olan ülkelerdeki birim Mn tüketiminin de alçalması bekleniyor.

Mn tüketimindeki en bariz bölgesel küçülmenin, Doğu Avrupa ile SSCB'nde yaşanacağı ve halen bu bölgelerde gerçekleştirilen birim tükeminin üretilen çeliğin tonu başına 12 kg Mn ile dünyadaki en yüksek düzeyde bulunduğu ileri sürüldü.

90'lardaki üretim kapasitesinin 80'lerdeki düzeyin 2/3'ünde düşmesi bekleniyor ve D. Avrupa'da, çelik sanayisinin yeniden yapılanması sürecinde, Siemens-Martim Fırınları'nın bazik oksijen fırınları ve ark fırınları ile ikamesi gibi gelişmelerle, çelik tesislerindeki verimlilik artışlarına paralel olarak Mn kullanımının artacağı bildiriliyor.

Dünya Mn cevheri çıkartımını 1989'daki 23,93 Mt'luk düzeyinden hafif bir inişe geçerek 1990'da 23,87 Mt'a düşen yaklaşık 3/4'ünü dört ülke karşıladı. SSCB (8,8 Mt), G.Afrika (3,8 Mt), Çin HC (2,7 Mt) ve Gabon (2,5 Mt) SSCB'ndeki yüksek tenörlü Mn cevherlerinin neredeyse tükenme noktasına geldiği ve 1990'da metalik Mn eşdeğeri olarak 2,64 Mt cevher çıkartan bu ülkenin, bir Mn ithalatçısı haline döndüğü bildiriliyor. SSCB'nde Mn cevheri, Ukrayna, Gürcistan ve Kazakistan'da çıkartılıyor ve politik yeniden yapılanmanın, Mn tüketim tarzı üzerinde önemli bir etkisi görülmeyeceği tahmin ediliyor. Ülkenin en büyük çelik üretim bölgesi olan Rusya'da, tüm SSCB çelik üretiminin % 58'inin (93 Mt) gerçekleştiği ve bundan böyle, Sibiry ile Urallar'daki yeni çelik tesislerinin, düşük tenörlü ve yüksek empürite içerikli yerli cevher kullanımı yerine, ithalat yoluna gideceği bildiriliyor. SSCB'nde 80'lerin sonunda çıkartılan Mn cevherlerinin % 75'inin Ukrayna'daki Nikopol Havzası'ndan sağlandığı ve bunun büyük bir bölümün, ferroalyaj üretiminde ya da doğrudan çelik sanayisinde kullanılarak, Ukrayna'nın içinde tüketildiği; Ukrayna'nın, 1989'daki 55 Mt'luk çelik üretimine ülke ikincisi olduğu ve COMECON protokollerinin geçerliğini kaybetmesinden önce, D. Avrupa ülkelerine Mn cevheri ihraç ettiği açıklanıyor.

SSCB'nin yüksek tenörlü tek Mn kaynağı olan Gürcistan'daki Çiyatura yatağından, 80'lerin başında ve ortalarında, 3 Mt

D ÜNYA PİYASALARINDAN HABERLER

cevher çıkartılırken, bu rakam 1989'da 1,8 Mt'a (ülke toplamının % 20'si) düştü. Yüksek tenörlü zonların tükenmesi nedeniyle Çiyatura Kombinasyonunda üretilen Mn konsantrelerinin, hem Rustavi'deki çelik tesislerinde, hem de Zestafoni'deki ferroalyaj fabrikalarında kullanıldığı ve 0,15 Mt/ yıl kapasiteli Zestafoni tesislerinin SSCB'ndeki en büyük ferrosilikomangan üreticisi olduğu açıklanıyor.

Asyanın en çok sanayileşmiş ülkelerinden olan Kazakistan, 1989'da, SSCB'ndeki Mn cevheri çıkartımının % 5'ini (0,15 Mt) gerçekleştirdi. Cevherin, tenoru düşük olduğu halde, P ve SiO₂ gibi empürite içeriklerinin de düşük olması dolayısıyla ülkedekilerin en nitelikli olması nedeniyle altyapı tesislerinin korunması ve 90'larda çıkartımın artırılması programlanıyor.

Metalurjik kalitedeki zengin Mn yatakları, yalnız G.Afrika, Gabon, Avustralya ve Brezilya'da işletiliyor. Kapitalist ülkelerdeki en büyük Mn üreticisi olan G. Afrika'nın 1989'daki ihracatının 3 Mt'a ve ferromangan ihracatının da 0,64 Mt'a ulaştığı bildiriliyor. Ayrıca, batılı ülkelerin Mn'i stratejik-metal olarak kategorize etmeleri nedeniyle dünya kaynaklarının % 80'ine sahip G.Afrika'nın belli başlı iki üreticisi olan SAMANCOR ile ASSOMANG'ın, 80'li yıllar boyunca bu ülkeye karşı uygulanan Yaptırım Politikaları'ndan da etkilenmediğini açıklanıyor. Dünyadaki alternatif yatakların tükenişine paralel olarak, cevher çıkartımının artması ve çelik, ihracatına karşı uygulanan yaptırımların kaldırılması durumunda, iç talebin de canlanması bekleniyor.

Batılı ülkelerde ki Mn alaşımı üreticileri, çelik sektöründeki talep gerilemesini, en şiddetli olarak, 1991'de hissettiği ve hem Çin HC menşeli ucuz ihraç ürünlerinin rekabeti, hem de cevher fiyatlarındaki dalgalanmalar ile mücadele etmek zorunda kaldıkları bildiriliyor.

KROM MADENCİLİĞİNİ PARLAK BİR GELECEK BEKLİYOR

Ferrokrom sanayisinin 1990'da geçirdiği yoğun rasyonalizasyona, fiyatların 0,49 \$/lb'ye kadar gerilemesine, G.Afrika'nın % 70 kapasiteyle çalışmasına ve bu ülkenin önde gelen iki üreticisinin 1991'i zararlı kapamalarına rağmen, yeni araştırmaların sonuçları, paslanmaz çelik pazarındaki genişlemeye, rasyonalizasyonun uzun vadede istikrar sağlayıcı etkilerine ve SSCB'ndeki ekonomik gelişmelere bağlı

olarak, Cr piyasasında işlerin yakında açılacağını ortaya çıkardı.

Toplamı 1,4 Gt (brüt) olan dünya kromit rezervlerinin % 71'i Afrika'da % 10'u da SSCB'nde bulunuyor ve Cr madenciliği, politik gelişmelerden en çok zarar görenlerde uygulanan işkolu olma özelliğini koruyor. Kromit arzının güvenilirlik konusunda -80'lerde uygulanan Yaptırım Politikaları'nın etkisiyle-doğan endişelerin, 90'ların başında, SSCB'ndeki politik durum nedeniyle yeniden ortaya çıktığı ve Cr madenciliğini önemli ölçüde etkilediği bildiriliyor. SSCB'nin ve bağımsız cumhuriyetlerin, ABD'nden "en fazla müsamahaya mazhar ülke" (most favoared nation) statüsünü kazanması durumunda, Cr ihracatının da artması bekleniyor. ABD'nin metalik Cr ithalatında, "müsamahaya mazhar olmayan" (MMO) ülkeler için % 30 ve EFMM ülkeler için de % 3,7 oranında (kıymet üzerinden) gümrük vergisi tahakkuk ettiriliyor... ve ferrosilikrom ve düşük karbonlu ferrokrom için de, sırasıyla, MMO ülkelere % 25 ve % 30, diğerlerine de %10 ve % 3,1 oranında gümrük vergisi tahakkuk ettiriliyor. SSCB'ne EFMM ülke statüsü tanıyan ikiyanlı ticaret anlaşması, 1991'de ABD Kongresi'nin gündemine alınmış bulunuyor ve 90 yasama günü içinde onanması bekleniyordu.

SSCB'nin paslanmaz çelik üretimi, Kazakistan'daki Çelyabinsk ve Orsk ile Ukrayna'daki Dnyepetrovsk ve Zaporozje şehirlerinde merkezlenmiş ve son politik gelişmelerden önce, Sovyet Hükümeti, paslanmaz çelik üretiminin 2000 yılında ikiye katlanmasını planlamıştı. Ancak, finans yoksunluğu, Kazakistan ve Ukrayna'daki tesislere böylesine büyük tevsiatlar uygulanmasını engellediği için, Cr çıkartımının % 40'ını batıya ihraç eden SSCB'nin döviz girdisini arttırmak amacıyla, ihracata hız vermesi bekleniyor. Uzun vadede ise, merkezi planlı ekonomiden pazar ekonomisine geçiş sürecinin, kimya ve inşaat sektörleri ile otomotiv ve gıda pazarlarındaki talebi uyuracağı ve bunun iç ferrokrom talebini daha da arttırarak, Avrupa Ülkeleri'ne yapılan ihracatta kısıntılara yol açacağı tahmin ediliyor.

Ferrokrom imalatı 80'lerin "fazla açılışının sancılarını dünya ölçeğinde çekmeye devam ederken bir diğer yandan da tevsiat kabarklığı, paslanmaz çelik imalindeki gerilemeyle çakışınca, 1989'un sonunda 0,5 Mt'luk bir üretim fazlalığı ortaya çıktı. Bu ak-

silikler yüzünden, fiyatlar, neredeyse aydan aya düşmeye başladı ve 1990'ın üçüncü çeyreğinde, 0,49 \$/lb tabanına oturdu. Hammadde maliyetlerinin nisbeten yüksek olduğu bir dönemde fiyatların düşmesi ise, potansiyel üreticilerin pazara girmelerinden vaz geçmesine ve mevcut kapasitelerin gerilemesine yol açtı. Sonuç itibarıyla, batılı ülkelerdeki kapasite, 1991 Eylül'ünde mevcutun 1 Mt/yıl aşağı çekildi. Bu rasyonalizasyonun, Cr madenciliğini sürekli etkisi altında bulunduracağı bildiriliyor.

Otomotiv işkolundaki katalitik konvertörler ve hava yastığı sistemleri, besin, bira ve malt imali ile inşaat sektörü gibi genişleme eğiliminde olan yeni kullanımlarda gözlenen artışın sonucu olarak, paslanmaz çelik üretimindeki büyümenin, genel ekonomik büyümeyi aşması bekleniyor ve bu nedenle ferrokrom imalini parlak bir geleceğin beklediği ileri sürülüyor. % 3,8'lik büyüme hızının yüzyılın sonuna kadar sürmesi halinde, batılı ülkelerindeki paslanmaz çelik üretiminin 1995'de 12,62 Mt'a ve 2000'de 15,20 Mt'a çıkması bekleniyor. Ferrokrom üretiminin de eğilime ayak uydurması durumunda, talebin 1995'de 3,1 Mt ve 2000'de 3,7 Mt'a çıkacağı tahmin ediliyor.

Sonuç olarak, başarılı bir araştırma geliştirme ve pazarlama faaliyetiyle, kullanım alanları genişletilebilirse, 90'larda paslanmaz çelik üretiminde çarpıcı bir büyüme görülebileceği tahmin ediliyor.

Kişi başına düşen paslanmaz çelik tüketiminin, Batı Avrupa'da 7 kg. Japonya'da ise 12 kg olduğu ve aradaki farkın, Japonya da konstrüksiyon amaçlı paslanmaz çelik kullanımındaki yaygınlıktan kaynaklandığı bildiriliyor. Dünya konstrüksiyon çeliği pazarında sadece % 0,5'lik birpay ele geçirilmesi halinde, paslanmaz çelik talebine 0,7 Mt/yıl'lık bir katkı sağlayacağı öngörülmüyor.

(1), (2), (3): Bu haberler, Roskill Information services Ltd'nin 1 Ağustos, 3 Eylül ve 16 Eylül 1991 tarihli basın bültenlerinden derlenmiştir. Konuyla ilgili daha ayrıntılı bilgiler, aynı firma tarafından yayınlanan The Economics of Soda Ash 1991, The Economics of Manganese 1991 ve The Economics of Chromium 1991 başlıklı araştırma raporlarında bulunmaktadır.

'Ötöfikasyon, bitki besleyici madde (ör., N ve P gibi) derişiminin aşırı ölçüde artması sonucunda, özellikle tatlı sularda yaşayan mikro veya makro floranın, diğer organizmalar aleyhinde, aşırı ölçüde gelişerek çoğalması ve sudaki O₂ derişiminin de azalması gibi olgularla tezahür eden çevre kirliliği tipini tanımlamak için kullanılan bir ekolojik terimdir.

ELEŞTİRİ...ELEŞTİRİ...ELEŞTİRİ...

B R İ Ç

Bülent ŞENTURK

Maden Mühendisi

DÜŞLER

Geçmiş, bugün ve gelecek...

Bir kişinin, tüm insanlar adına düşündükleri, kurdukları...

O, düş kuran herkesin düşlerini düşlüyordu.

Akira Kurosawa'nın Düşler filminin tanıtımında yukarıdaki cümleler yer alıyor. Kendisi ise film hakkında şunları söylüyor.

"İnsan düş görürken bir dahidir.

Bir dahi gibi cesur ve atak.

İşte düşlerimin sekizini filme dönüştürürken, bu önemli gerçekten yola çıktım. Böyle bir film yapılırken cüretkar anlatımlar kullanılmalıydı... Tıpkı düşlerdeki gibi!

Akira Kurosawa ile ilk karşılaşmam "Yedi Samuray" filmiyle yetmişli yılların başında oldu. Aklımda kalan filmin heyecan dozu, görkemli savaş sahneleri ve bir kovboy filminden çalındığını düşündüğüm konusu oldu. Yıllar geçtikçe sinema kültürüm arttı. Kurosawa'nın kim olduğunu ve filmlerini tanıdım. Yıllar sonra "Yedi Samuray"! tekrar izledim. Artık biliyordum ki, konu orjinaldi ve Amerikan Sineması bu konudan yararlanarak bir çok film yapmıştı. Daha sonra Kurosawa'nın insan doğan çekişmesini, çatışmasını anlattığı "Dersu Üzala"yı izledim. Daha sonra da Raşamon filmi.

"Düşler" büyük ustanın geldiği olgunluk ve birikimi yansıtıyor. Filmin içinde 8 ayrı düş anlatılıyor. İlk iki düş çocukluğunda geçiyor. Film başlar başlamaz olağanüstü çekimlerle ve manzaralarla karşılaşıyorsunuz. Filmin her karesi uzun emekler sonucu ustalıklı işlenmiş. Oyuncuların ön plana çıktığı hemen hiç bölüm yok. Filmin genel akışı içinde işlerini yapıp ortadan kayboluyorlar. Çocuk düşlerinde doğa sevgisini, çocukken inanılan perileri, hayaletleri ve korkuları görüyoruz. Çocuk Kurosawa kesilen şeftali ağaçlarına açılıyor. Şeftaliyi pazardan alabileceğini ama ba-

harda açan beyaz çiçekleri (yani baharı) göremeyeceğini düşünüyor. Kesilen ağaçlarla çocukluğundan saflığından birşeyler yitiriyor. Yine de bu yaşlarda Kurosawa iyimser. Gözyaşları arasında, hayalinde bahçeyi eski haliyle çiçek açmışken görüyor. Bir kez daha baktığında kesilmiş kütüklerden birinden bir dalın çıkıp çiçek vermiş olduğunu fark ediyor.

"Kargalar" öyküsü (bu düşler aynı zamanda birer öyküdür), Vincent Van Gogh'a adanmış bir öykü. Bu öykünün dışındakiler de ölüm, yaşam ve çevre konu ediliyor. "Tipi"de karla mücadele edilip, Yine insan korkularından ölüm meleği ile karşılaşılır. Yaşamak isteyen insan her şeye karşın yaşayacaktır. "Tünel"de askerlerinin hepsi savaşta ölen bir komutanının askerlerinin ölüleriyle (yaşayan) karşılaşması ve kendi iç hesaplaşması anlatılır. "Fuji Dağı Kızıldı" oldukça ilginç bir düş. Dağda patlayanın sönmüş volkan olduğu sanılır. Kaçışan insanlar görülür. Oysa patlayan dağda kurulu atom santralleridir. Patlayan santrallerle dağ kıpkırmızı olur. Daha önce atom bombasını tanıması olan Japonlar, radyasyonla yaşamaktansa denize atlayıp intihar ederler. Ordaki bir teknokrat radyasyonun etkilerini anlatır. Santral kurulurken böyle bir şeyi tahmin edemediklerini ve suçlu olduklarını belirtir. "Ağlayan cin" de radyasyon sonunda insan ve bitkilerin ne hale geldiklerini görürüz.

"Değirmenler Köyü"nde ise doğa ile içiçe yaşayan mutlu insanlarla karşılaşırız. Yaşlanarak ölenler için tören düzenlenir. Bu törenlerden birine tanık oluruz. Tüm filmde olduğu gibi törende de küçük olaylardan çıkarak evrenselliğin nasıl yakalandığını görürüz. Çalınan müzik Japon müziğidir, aynı zamanda da Afrika ve Latin Amerika müziğidir. Kurosawa'nın düşleri de aynı zamanda tüm dünyadaki çocukların, insanların yaşamın düşleridir. Bu filmi videonuz varsa mutlaka izleyin.

* Ülkemizde de Nükleer Santral isteniyor. Bu konunun tüm detaylarıyla birlikte yeniden tartışılması gerekir.

Baskül skuizi

* R543

r R8

* RD

* A6432

* V987

r AV10976

Y D

• 1087

* 95432

* D1085

* RV7

* AD1062

r 5432

* AV6

* 9

Güney	Batı	Kuzey	Doğu
1 Pik	2 Kör	3 Trefl	Pas
3 Pik	4 Kör	4 Pik	5 Kör
Pas	Pas	5 Pik...	

Batı kör asını çıkar, Doğu damı verir. Doğu ikinci köre çakar ve karo döner. Sıra sizde.

CEVAP : İki el verdiniz ve başka el vermemeniz gerekir. Oysa, elinizde iki kör perdani vardır ve bunlardan ancak birine yerden ruayla (veya kozları bitirdikten sonra küçükle) çakabilir, ikincisine çakamazsınız. Demek ki tek çareniz, Batı'ya karşı bir kör-trefl skuizidir. Bunun için Batı'da dört trefl bulunması şarttır (tabii beş de olabilir). Ama normal bir basit skuiz mümkün değildir. Çünkü elden iki trefl kupa yapmak için yeterli yer antreniz yoktur. Ayrıca, skuiz kâğıdını elden oynayacağınız için bir baskül skuizi kurmanız şarttır.

Şimdi oynayalım: Üçüncü eli yerden karo damıyla aldınız ve pik oynadınız.. Doğu yediliyi verince elden ASI oynamanız gerekir. Nedeni birazdan meydana çıkacaktır. Batı'nın uymadığını görünce, karoyla yere geçip bir pik daha oynadınız ve elden onluyu koydunuz. Trefl asıyla yere geçip bir trêfle elden çaktınız. Karo asını çikip yerden bir trefl attınız ve şu durumda PİK DAMINI oynadınız.

♠ R5	
♥	
♦	
♣ 64	
♠ V10	♠ V
♥	♥
♦	♦ 95
♣ D10	♣ R
♠ (D)6	
♥ 54	
♦	
♣	

SATRAŇÇ - BRİÇ - SATRAŇÇ - BR

Batı trefl yerse ruayla ezer, bir trêfle son kozunuzla çakar ve kör kupuyla yere geçerek kayıp körünüzü metr trefl altılısına kaçarınız. Batı kör yerse yerden küçük verip elde kalır, yere bir kör kupu yaptırır, trefl kupuyla ele geçer ve metr kör beşlisiyle onbirinci elinizi yaparsınız!

Kolayca görüleceği gibi, ilk piki elden damla almış olsaydınız, bu başkül skuizini kuramayacaktınız: Pik asını çektiğiniz takdirde, Batı trefl yiyecek, küçük pik oynadığınız takdirde, ruayla yerde kalacağınız için, Batı kör onlusunu atacaktı!

SATRAŇÇ

SATRAŇÇ'IN TARİHÇESİ

Satranç kelimesi Hintçe "Sandregñ" den gelir. Satranç'a, İngilizce'de "Chess Check Pattern", Fransızca'da "Echecs" denir.

Eski yazıtlar arasında satranca rastlamaktayız. M.Ö. 3000 yıllarında satranç gibi bir oyunun Mısır ve Hindistan'da oynandığı sanılmaktadır. 1913 yılında Murre'tin yazdığı satranç tarihinde, bu oyunun 570 yıllarında Hindistan'da oynandığı belirtilmektedir. Yapılan araştırmalara ve ele geçen yazıtlara göre, satranç 600 yıllarında Hindistan'dan İran'a geçmiştir. Yine bu belgelere göre, Araplar satrançı VII. yüzyılda öğrenmiştir. Buradan da Kuzey Afrika'ya ve İspanya'ya götürülmüştür. Çok geçmeden de tüm Avrupa'ya yayılmıştır. Bu arada kurallar ve özellikle taşların hareket şekilleri değişmiştir.

İran tarihçilerinden Firdevsi'nin Şehnamesi'nde anlattığına göre, İran Şahı Hüsvrev'in Hint yöneticileriyle birbirlerine gönderdikleri armağanlar arasında satranç'a ait resimlerde vardır. Bazı belgeler, satranç'ı bir Brahman'ın bulduğunu ve Şah'a armağan ettiğini göstermektedir. Şah, buna karşılık Brahman'a "ne istediğin varsa, kabul edeceğim" der. Brahman'da Şah'tan 64 kareli satranç tahtasının ilk karesine 1, 2. karesine 2, 3. karesine 4, yani her kareye bir öncekinin iki katı buğday koyarak doldurmasını ister. Şah, Brahman'ın alçak gönüllülüğüne hayran kalarak, isteğinin yerine getirilmesini emreder. Brahman'ın isteği yerine getirilirken, ülkedeki buğdayların yet-

meyeceği anlaşılır. O zaman yapılan hesaplar Brahman'ın, Şah'tan 18.446.744.373.709.551.615 tane buğday isteğini ortaya koyar. Bu kadar buğdayı yetiştirmek için, Dünya'nın 64 katı büyüklükte bir kara parçasına gereksinim olduğu görülünce, Şah Brahman'ı tebrik eder ve karşısında ne denli güçsüz olduğunu anlar.

Yukarıda belirtildiği gibi, satranç adı Hintçeden gelir. Anlamı, 4 cins figürün 4 ayrı silahla sunulmasıdır. Bu 4 figür konusunda çok değişik yorumlar vardır. Bazılarına göre, 4 figür "Hava, ateş, toprak ve su"yu, bir kısmına göre de "yaz, kış, ilkbahar ve sonbahar"ı yansıtır. Burada, en kuvvetli taş olan vezir ateşi ve bilginleri; kale toprağı, fil hava'yı, at suyu, şah evreni temsil eder. Bu benzetmeler 4 taşın geometrik şekillerinden esinlenerek söylenmektedir.

PROBLEMLER

Satranç problemleri belirli sayıda hamle ile ulaşılabilecek bir mat şeklindedir. Problem genellikle şöyle sunulur: "Beyaz oynar ve x hamlede mat eder". Çözümün birinci hamlesine anahtar hamle denir. Bir problemin doğru ve sağlıklı olması için, oyuna sokulan taşlardan her birinin birer işlevi olması ve birden çok çözüm bulunmaması şarttır. Ayrıca, anahtar hamlenin bir alış hamlesi olmaması gerekir.

ETÜTLER

Etütlerdeyse rakip şahı mat etmek için gerekecek olan hamle sayısı belirtilmez. Etütlerin sunuluş biçimiye şöyledir: "Beyaz oynar ve kazanır" veya "Beyaz oynar ve berabere kalır".

UNUTULMAYAN PARTİLER

Anderssen (beyazlar)

Kleseritzky (siyahlar)

Londra, 1851

1. e4 e5 2. f4 e5xf4 3. Fc4 Vh4+
4. Şf1 b5 5. Fxb5 Af6. Af3 Vh6
7. d3 Ah5 8. Ah4 Vg5 9.Af5 c6
10. g4 Af6 11. Kg1 c6xfb5 12. h4 Vg6
13. h5 Vg5 14. Vf3 Ag8 15. Fxf4 Vf6
16. Ac3 Fc5 17. Ad5 Vx b2 18. Fd6 FxKg1

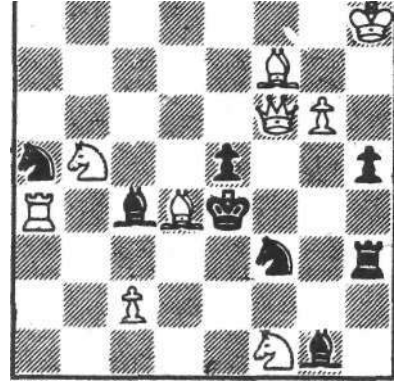
19. e5 VxKxKa1+ 20. Şez Aa6 21. Axd7+Şd8

22. Vf6+AxVf6 23. Fe7

Bu ünlü partiye "ölümsüz" adı verilmiştir.

Problem: 1

Fritz Homan
DO.Almanya 1981

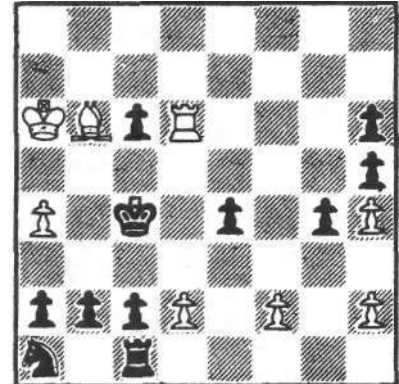
tki hamlede mat

Problem 1'in Ç çözümü:

1. Fe6 (2. Vf5 tehdidi ile)
1. ... Ah4 2. Ad2 mat
1. ... Axd4 2. Ad6 mat
1.... Fxe6 2.Ac3 mat

Etüt: 1

Milos Marysko
Çekoslovakya 1982

Beyaz oynar kazanır.

Etüt 1'in Ç çözümü:

1. Kd41Şb3 2. Fc5 Kh1
3. Kb4 Şa3 4. Ke4 Şb3
5. Kc3 Şxa4 6.Ka3 mat

**UĞUR MUMCU
SUIKASTI ÜZERİNE
ODAMIZCA ŞUBE VE
TEMSİLCİLİKLERE
GÖNDERİLEN YAZI:**

L^eğerli yazar demokrasi ve laiklik savunucusu Uğur MUMCU'nun 24.01.1993 tarihinde hain bir saldırı sonucunda katledilmesi, olayın hemen sonrasında TMMOB tarafından yapılan basın açıklamalarıyla lanetlenmiştir.

Yine aynı tarihte Cumhuriyet Gazetesi ziyaret edilerek başsağlığı dilenmiş, 27 Ocak 1993 tarihinde yapılacak cenaze töreninde sağlanacak en geniş katılımın katillere ve yandaşlarına verilecek ilk yanıtlardan biri olacağı inancıyla çalışmalarına başlanmıştır.

Bu çalışmalar demokrasiden yana olan tüm kuruluşlar tarafından sürdürülmekte ve ortaklaşa organize edilmektedir.

TMMOB üyelerinin Cenaze törenine katılmak üzere 27 Ocak tarihinde saat 10.30'da TMMOB binası önünde (Konur Sok. No.4) toplanmasına karar verilmiştir.

Saygılarımızla,

Asım KUTLUATA

Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB
MARINA MÜHENDİSLERİ ODASI
GENEL SEKRETERİ

SUAT SEZAI GÜRÜ

(1954»)

*BİR ARKADAŞIMIZ, BİR DEMOKRAT,
İNSAN SEVGİSİNİ BİLEN;İNSANLIĞIN
MUTLULUĞUNA YAŞAMINI ADAYAN
BİR DA VA ARKADAŞIMIZI
ELİM BİR TRAFİK KAZASINDA KAYBETTİK
ANISINI YAŞATACAĞIZ.*

TMMOB MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI

BASINDAN...BASINDAN...BASINDAN...BASINDAN...

SUSMAYACAĞIZ

ÇEVRE MÜH. ODASI
ELEKTRİK MÜH. ODASI
FİZİK MÜH. ODASI
GEMİ MÜH. ODASI
GEMİ MAK. İŞ. MÜH. ODASI
HARİTA VE KAD. MÜH. ODASI
İÇ MİMARLAR ODASI
İNŞAAT MÜH. ODASI
JEOFİZİK MÜH. ODASI
JEOLOJİ MÜH. ODASI
KİMYA MÜH. ODASI
MADEN MÜH. ODASI
MAKİNA MÜH. ODASI
METALÜRJİ MÜH. ODASI
METEOROLOJİ MÜH. ODASI
MİMARLAR ODASI
ORMAN MÜH. ODASI
PETROL MÜH. ODASI
ŞEHİR PLANCILARI ODASI
TEKSTİL MÜH. ODASI
ZİRAAT MÜH. ODASI

TMMOB Maden Mühendisleri Odası
Adına Sahibi ve Sorumlu Yönetmeni
Alpaslan ERTÜRK
Yönetim Yeri
Selanik Cad. 19/3
Kızılay/ANKARA
Tel: 425 10 80 - Fax: 417 52 90

- Ayda bir yayınlanır.
- Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.
- imzalı yazılardaki görüş ve düşünceler yazarlarına aittir. Odayı ve bülteni sorumlu kılmaz. Yazarlara ücret ödenmez.

Dizgi-Mizanpaj:

Grafik Dizgi (4) 434 03 31 - 434 16 67

Baskı:

Kozan Ofset Matbaacılık Tel: (4) 341 14 27

T M M O B

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

KATLEDİLEN UĞUR MUMCU DEĞİL

ÖZGÜRLÜK VE DEMOKRASİDİR!

SAHİP ÇIK! HESAP SOR!